ANAS, KATALIKIŠKAI
ES SAVAITRAŠTIS
2.00, pusmečiui $1.00
m 32), Wilkes-Barre, Pa.
Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

KETVIRTADIENIS, SAUSIO-JAN. 17, 1946 VOL.-METAI XXX

ŽODIS LIETUVIŲ VISUOMENEI

Lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 dd., Chicagoje įvyko Amerikos Lietuvių Kongresas, kuris buvo sekmingas visais atžvilgiais. Nežiūrint susisiekimo keblumų ir kitų kliūčių, Kongrese dalyvavo daugiau kaip 800 įgaliotų organizuotos visuomenės delegatų, taip pat daugelis kitų visuomenės veikėjų ir įtakingų svečių. Kongresas priėmė visą eilę svarbių nutarimų, pareikšdamas tvirtą Amerikos lietuvių nusistatymą tęsti kovą dėl demokratinių principų įgyvendinimo taikos sutartyse ir dėl Lietuvos atstatymo, kaipo *nepriklausomos, laisvos ir demokratinės respublikos.* Žymių Amerikos visuomenės ir politikos vadų pasakytos Kongrese kalbos, ir, laiškais bei telegramomis išreikštas pritarimas mūsų pastangoms dėl Lietuvos išlaisvinimo, sukėlė Kongrese nepaprasto entuziazmo ūpą ir kiekvienam jo dalyviai įkvėpė naują energiją dirbti ir kovoti, kad mūsų tikslas būtų pasiektas.

Šimtai Amerikos lietuvių organizacijų, per savo įgaliotus atstovus, Kongrese išreiškė savo pasitikėjimą Amerikos Lietuvių Tarybai ir pasisakė už tai, kad darbas Lietuvos išlaisvinimui eitų vieningai, Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybėje. Šitam darbui visuomenė suteikė ir stambią finansinę paramą. Aukų Kongresui buvo sudėta daugiau kaip $19,500, neskaitant Kongreso bankieto pelno ir kitų pajamų, kurių galutinas apskaičiavimas dar nėra pabaigtas (Atskaitos netrukus bus paskelbtos). Taigi viso buvo sukelta daugiau kai $20,000.

Šiuomi Amerikos Lietuvių Taryba reiškia *nuoširdžiausią padėką aukotojams* — ALT skyriams, draugijų komitetams kolonijose, atskiroms draugijoms ir asmenims. Amerikos Lietuvių Taryba reiškia gilią padėką Chicagos Lietuvių Tarybai, kuri atliko Kongreso rengimo darbą, rūpinosi delegatų priėmimu ir bankieto surengimu; taip pat visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie Kongreso pasisekimo.

Tačiau visi supranta, kad patys didžiausieji darbai laukia mūs ateityje. Lietuvos likimas dar nėra išspręstas. Ji šaukiasi mūsų pagalbos. Visa viltis žmonių, gyvenančių svetimos jėgos pavergtame mūsų gimtame krašte, taip pat kaip ir šimtų tūkstančių jos tremtinių, išblaškytų įvairiuose Europos ir Azijos kraštuose, šiandie yra Vakarų Demokratijose, ir, pirmoje vietoje, *Jungtinėse Amerikos Valstybėse.* Mūsų, kaipo šios šalies gyventojų ir piliečių, pareiga bus daryti visa, kas galima, kad Lietuva būtų išgelbėta.

Vienbalsiai Kongreso išrinkta Amerikos Lietuvių Taryba šią pareigą stengsis atlikti, pasitikėdama, kad plačioji mūsų visuomenė rems ją tokiu pat vieningu pasiryžimu, koks pasireiškė Amerikos Lietuvių Kongrese.

Amerikos Lietuvių Taryba

U. S. 79 KONGRESAS PRADĖJO SESIJĄ

Washingtonas. — Sausio 14-tą 79 Kongresas pradėjo antrąją sesiją.

Pirmaeiliais darbotvarkės punktais yra kareivių demobilizacija ir streikų problema. Kareiviai nori kuo greičiausia grįžti į civilį gyvenimą, tuo tarpu aukštieji pareigūnai ir armijos vadai sako, kad dar reikia nemaža kareivių prižiūrėti tvarką okupuotose ašies šalyse. Streikai irgi sudaro rimtas problemas ir Kongresas turės išleisti įstatymus šių problemų išsprendimui. Kongresas turės ir daugiau labai svarbių vidaus ir užsienio problemų. Prezidentas Truman atkartotinai ragina kongresmenus "pasiraitoti" rankoves ir veikti.

KARO IR DAILĖS MUZIEJUS KAUNE

New York (LAIC).—Maskvos spauda praneša, kad Karo ir Dailės Muziejuje Kaune, kur palaidoti palaikai poetės Salomėjos Nėries, būsias pastatytas jai paminklas. Paminklo projektą paruošė dail. Bušys.

Vadinasi, Nežinomo Kareivio kapą ir Laisvės Stovylą raudonieji griauna, o Stalino "saulės" garbintojams paminklus stato.

...vybių, turtų, gamybos praradimu, nukentėjusių šelpimu ir t. p. Ims ištisus dešimtmečius iki karo padarytos materialinės ir moralinės žaizdos bus išgydytos ir išlygintos.

U. S. karo departamentas paskelbė, kad pusė šalies

TREMTINIŲ GYVENIMO NUOTRUPOS

New York (LAIC). — Hanau stovykloje gyvenantieji lietuviai įsteigė pašto agentūrą. Pinebergе gyvena 50 lietuvių privačiai, turi komitetą. Hannoverio veterinarijos akademijos rektorius pažadėjo priimti lietuvius studentus. Lietuviai buvo prašę 60 vietų. Tiek daug nepažadėta. Schleswige gyvena 324 lietuviai. Tolk stovykloje gyvena 152 lietuviai, ten atidaryta vaikų darželis ir pradėjo darbą pradžios mokykla. Dordone atidaryta pilna gimnazija su 8 klasėmis. Veikia pradžios mokykla. Braunsweige lietuvių yra apie 300, o Watenstedte per 1,000.

Bavenburgo apylinkėse privačiai gyvena per 300 lietuvių. Susiorganizavę. Jau yra suruošę 4 koncertus ir vieną vakarą su vaidinimais. Naujai įkurtoje stovykloje Dodenwerderyje gyvena 80 lietuvių. Jie leidžia savo dienraštį "Naujienos".

RAUDONŲJŲ KARININKŲ RŪMAI KAUNE

New York (LAIC).—Bolševikų lapkričio revoliucijos sukakties proga, Kaune, kaip praneša "Izvestija", buvo atidaryti Raudonosios armijos karininkų rūmai su salėmis ir poilsio kambariais. Juose buvo įrengta Raudonosios Armijos karių piešinių paroda, kurioj buvo išstatyta daugiau kaip penki šimtai eksponatų. Iš eksponatų gausumo galima spręsti ir apie Raudonosios kariuomenės dalinių gausumą Lietuvoje.

New York.—Sausio 14-tą lai-

UNITED NATIONS ORGANIZATION STEIGIAMAJAM POSĖDŽIUI PRASIDĖJUS

New York (LAIC). — UNO dalyviams steigiamajai sesijai Londone susirinkus, džiaugiasi kiekvienas taikos ir padoraus tarptautinio sugyvenimo trokštantis pilietis, nepaisant kokio krašto valdiniu jis bebūtų.

Visi tikisi, kad Londone susirinkę delegatai nuoširdžiai yra pasiryžę sutarti tokią tarptautinio sugyvenimo sistemą, kad pasaulio skerdynėms, iš viso, būtų užkirstas kelias, gi mažesnių šio žemės ritulio tautų egzistencija būtų apsaugota.

Deja, tarptautinė atmosfera, kurioje steigiamasis UNO posėdis prasideda, nėra gera. Metu, kai Londone auksaburniai kalbėtojai įspūdingai pina gražius obalsius, ištisi kraštai yra skandinami desperacijoje, varge, kraujuje ir ašarose. Šviesesnio rytojaus jiems, tuo tarpu, nesimato. Europos Rytuose kraujuoja Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija ir daugelis kitų, dar tik vakar nepriklausomai egzistavusių valstybių.

Juodi debesys susirinko ties Turkija ir Skandinavija, o Irane kruvina tragedija jau prasidėjo faktinai.

Londone mes matome vieną medalio pusę. Rytų ir Centro Europoje, Balkanuose ir Artymuose Rytuose mes stebime kitą medalio pusę,—tikrąją jo pusę.

Kame prasme kalbėti apie taptautinį sugyvenimą, šviesesnę ateitį, jei metu, kai šie žodžiai Londone linksniuojami, ten pat netoliese, *nestabdomai*, vykdoma masinė eksterminacija, ištisų tautų niekinimas, nekaltų žmonių žudymas?

Šios tikrovės akyvaizdoje, deja, kiek blunka pačios UNO konferencijos aktualumas, jos rimtumas, bei sekmingumo perspektyvos.

Mūsų nuoširdžiausias linkėjimas konferencijai atsižvelgti į dabartį ir, pirm nei siekti tolimų gražių tikslų, neatidėliojant *sustabdyti šiandien vykdomas žmogžudystes, bei tautų niekinimą.* Lygiai mes pageidaujame, kad į UNO konferenciją netrukus būtų pakviestos *visos užinteresuotos valstybės.* Pirmiausia tos, kurios teisėtai skaitėsi ir tebesiskaito Tautų Sąjungos nariais. Mes tikime į Jungt. Amerikos Valstybių politikos prakilnumą, į duotojo žodžio tesėjimą, į jos bešališką pasiryžimą UNO padaryti tikrai pasitikėjimo verta tarptautine organizacija.

Kaipo Amerikos piliečiai ir kaipo lietuviai, mes tikrai didžiojamės, kad Amerikos Jung. Valstybės, su viršum 5 metai, nesvyruodamos laikėsi savo nusistatymo ir, įvairaus spaudimo nepaisant, nesutiko pripažinti 1940 metais Pabaltyje sovietų papildytą smurtą.

Mes džiaugiamės, kad Amerikos nesvyruojanti ranka visą Pabalčio bylą, pagaliau, atvedė prie United Nations tribūnos, prie to tarptautinio forumo, kuris, anksčiau ar vėliau, Pabalčio bylą turės paimti į savo rankas ir Lietuvai padarytą skriaudą atitaisyti.

Ar Sovietų Rusija tam sprendimui nusilenks, ar ir toliau begėdiškai ignoruos tarptautinio padorumo normas?

Iš sugebėjimo tarptautinį teisingumą atstatyti mes spręsime ir naujos organizacijos gyviškumą.

Tikėkime, kad mūsų norai nebus apvilti . . .

RUSŲ KALBOS ŽINOJIMAS PRIVALOMAS

New York (LAIC).—Iš sovietų šaltinių paeinančiomis žiniomis net ir turintieji brandos atestatus, privalo laikyti įstojamuosius egzaminus į Lietuvos universitetą. Egzaminuojami dalykai priklauso nuo pasirinktos specialybės, bet rusų kalbos patenkinamas žinojimas privalomas visais atvejais.

DIDELĖ DARBININKŲ NUOLAIDA

Detroit, Mich.—Sausio 14-tą automobilių darbininkų vadovybė paskelbė, kad vieton 30 procentų algos pakėlimo reikalauja 17½ procentų. Vyriausybės įgaliotiniai deda pastangas sutaikint abi pusi ir grąžinti darbininkus darban.

Manila, Filipinai. — Sausio 14-tą Manilos prieplaukoje sprogo tankeris. Žmonių aukų nėra.

KRUVINAS PERVERSMAS HAITI KRAŠTE

Port-au-Prince, Haiti.—Sausio 12-tą militarė junta nuvertė prezidento Elie Lescot vyriausybę. Kai kurie buvę ministeriai ir kiti aukšti pareigūnai yra suareštuoti. Su perversmu ėjo streikai, demonstracijos ir riaušės. Kelios dešimtys asmenų žuvo, keli šimtai sužeistų.

1,214 ŠEIMŲ GYVENA ZEMLIANKOSE

New York (LAIC). — Komunistų partijos organas "Pravda" rašo, kad Smolesko apylinkėse net 1,214 kolchozininkų (valdžios dvaruose dirbančiųjų) šeimų gyvena zemliankose—žemės urvuose.

Mayburg, Pa.—Sausio 13-tos naktį dėl gaisro žuvo Helen Reselle Randolph, 14 metų, ir jos sesutė Elsie Elaine, 12 m.

KĄ VEIKIA LIETUVIAI RAŠYTOJAI IR MOKSLININKAI EUROPOJE

New York (LAIC).—Prof. M. Biržiška rašo knygą "Galvojimai apie Lietuvių Tautą", o poetas Bern. Brazdžionis, kitiems padedant, ruošia 1946 metų lietuvišką paveiksluotą kalendorių. Wiesbadeno lietuvių stovykloje rotatoriumi išspausta 120 egzemplio- vokiškai savo knygą: "Laidosena priešistoriniais laikais Lietuvoje". Knyga turės 200 puslapių, 112 paveikslų ir 4 priešistorinės Lietuvos žemėlapius.

VYSKUPŲ ŽODIS

LRKSA 55-sis SEIMAS

ĮVYKS BIRŽELIO 24-27 DD., 1946 M. CLEVELAND, OHIO

VISOS KUOPOS PRAŠOMOS VISU RIMTUMU RUOŠTIS ŠIAM SVARBIAM SEIMUI

55-tas seimas turės apsvarstyti ir išspręsti labai svarbias organizacijos problemas. Dėlto į seimą visos kuopos raginamos ruoštis visu rimtumu. Seimas, kaip žinote, turi teisę taisyti konstituciją, leisti naujus įstatymus, taisykles nariams ir jų pašalpgaviams.

Kuopos, ruoškite seimui įnešimus ir siųskite Įstatų Komisijai prisilaikant konstitucijos 5-jo straipsnio paragrafų:

1. Bile geram stovy kuopa ar narys turi teisę paduoti sumanymą taisyti Konstituciją.

2. Toks sumanymas turi būti pasiųstas raštu Konstitucijos ir Įstatų Komisijai nevėliau 90 dienų prieš seimą. Komisija tokius pataisymus, jeigu jie nepriešingi valstybių įstatymams, studijuos ir paskelbs Susivienymo organe nevėliau trisdešimt (30) dienų prieš seimą.

3 Visos pataisos liečiančios Susivienymo Konstituciją, Įstatus ir taisykles, turi būt pasiųstos tiesiog Statutų Komisijai. Tiktai šiai komisijai rekomenduojant tokios pataisos bus patiektos Susivienymo sekančiam seimui apsvarstyti.

Kitus 55-tąjį seimą liečiančius reikalus paskelbsiu vėliau.

LEONARDAS ŠIMUTIS.
LRKSA Prezidentas

KOVĄ PRIEŠ HITLERIZMĄ BOLŠEVIKAI LAIKĖ KRIMINALINIU NUSIKALTIMU

Aukščiausios Sovietų Sąjungos Tarybos sesijoje Maskvoje 1939 spalių 31 užsienių reikalų komisaras Molotovas sakė kalbą, aiškindamas, kodėl Sovietų Sąjunga pasirašė draugingumo sutartį su Hitleriu, kuomet jis stengėsi pradėti karą, ir kodėl ji padėjo naciams užkariauti ir sunaikinti Lenkiją, kurią gynė Anglija ir Prancūzija. Molotovas pasakė:

". . . Britanijos ir Prancūzijos valdančios klasės pastaruoju laiku bandė nupiešti save, kaipo demokratinių tautų teisių gynėjas, o Britanijos valdžia paskelbė, kad jos tikslas esąs sunaikint hitlerizmą. Tai reiškia, kad britai drauge su savo karo rėmėjais praneūzais paskelbė kažką tokio panašaus į "ideologinį" karą prieš Vokietiją.

Bet tokios rūšies karui nėra absoliučiai jokio pateisinimo. Galima priimti arba atmesti hitlerizmo ideologiją, lygiai kaip ir kurią kitą ideologinę sistemą; tai politinės pažvalgos dalykas. Tačiau kiekvienas turėtų suprasti, kad ideologijos negalima sunaikinti jėga, negali pašalinti karo pagalba. Todėl yra ne tiktai nesąmonė, bet kriminalinis nusikaltimas vesti tokį karą, kaipo karą "hitlerizmui sunaikinti" po priedanga kovos už demokratiją."

Aukščiausias Sovietas tai Molotovo kalbai pritarė karštais aplodismentais. Nė vienas atstovas jam nesipriešino.

Pilnu pritarimu priėmė tokį sovietų valdžios nusistatymą ir visos komunistų partijos užsienyje. Stengdamiesi sukliudyti "kriminalinį" karą prieš hitlerizmą, Amerikos komunistai organizavo "taikos mobilizaciją" ir pikietavo prezidentą Rooseveltą Baltuosiuose Rūmuose. *Svetur*

KĄ JIE TEN ATSTOVAVO?

New York (LAIC). — "Pravda" praneša, kad į tarptautinę jaunimo konferenciją Londone, Lopatto vadovaujant, buvę išvykę Janina Narkevičiūtė, Uspalis ir Dubenskis. Suprantama, kad pasiųsti delegatai buvo aprūpinti USSR užsieniniais pasais ir Londone kalbėjo sovietų jaunimo vardu. Kaip žinome, tikras Lietuvos jaunimas slapstosi miškuose.

RINKIMINĖ PROPAGANDA LIETUVOJE

New York (LAIC).—"Pravda" praneša, kad Lietuvoje išspausdinta 50,000 egzemplioriu nuostatų apie rinkimus į vyriausiąjį Sovietą ir daugiau kaip 700,000 obalsių bei plakatų. Matyt, kad propagandos tikslams liaudies pinigų nesigailima.

MAISTĄ LIETUVOJE GAUNA TIK SU KORTELĖMS

New York (LAIC).—Nežmoniškai kieta bolševikų cenzūra

PASKUTINĖS ŽINIOS IŠ ŠVEDIJOS

Stockholm (LAIC).—Paskutinėje LAIC žinių santraukoje (No. 61) buvo pranešta, kad su sovietais vis tebevedamose derybose dėl 167 baltiečių likimo, švedų valdžia visą reikalą kreipia į individinę kiekvieno internuotojo bylos aiškinimą.

Šiandien gauta papildomų žinių, kad švedų administracijos organai pradėjo tirti kokiomis aplinkybėmis kiekvienas iš internuotųjų tapo vokiečių kariuomenės nariu. Tyrimas pradėtas nuo latvių.

Tačiau, tyrimo išdavų nelaukiant, internuotus baltiečius, jau dabar imtasi gabenti iš ligoninių prie pakrovimo uosto. Kaip žinome, į ligonines jie buvo nugabenti bado streiko pasekoje. Naujų pavojų akyvaizdoje ALT ir vėl nutarė imtis akcijos.

BERLINE PLINTA ŽMOGŽUDYSTĖS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Vlist. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

AR LIETUVAI MUŠA PASKUTINĖ MIRTIES VALANDA?

Šiandien prieš mūsų akis stovi didžiausia suirutė pasaulio taikos reikale. Vakarų sąjungininkų valstybės, laimėjusios karą prieš nacius ir japonus, pasiryžo įvykdinti pastovią pasaulinę taiką. Na, ir lietuvių tautos viltis glūdi tų valstybių užsimojime grąžinti visoms, didelėms ir mažoms, tautoms laisvę ir nepriklausomą gyvenimą.

Didžiųjų pasitarimai įvairiose pasaulio vietose kapų tyla užliūliavo mūsų viltis, mažųjų tautų likimą, ypač Pabalčio tautas, jau, rodos, paliko kruviniems Rusijos komunistų grobonių nagams ir jų nepasotinamoms užgaidoms.

Kai kurie Amerikos spaudos ir radio pranešėjai, tartum, džiaugte-džiaugiasi, kai jau įvyksta jų svajonės — būk jau Pabalčio valstybės atitenka "demokratiškiausiai tautų išlaisvintojai"— komunistinei Rusijai.

Ar galima įsivaizduoti, kad laisvi šios šalies piliečiai taip galvotų? Kas svetimųjų laisvės neįvertina, patys jos neverti.

Žinoma, taip kalbėti tegali tik rusų komunistų pakalikai ir mūsų lietuviški išgamos—judošiai.

Amerikos lietuviai šiandien dėl savo senosios tėvynės ateities labai nerimauja ir bijo, kad jos sūnų šiame kare kraujas nebūtų veltui pralietas; o kiek sužalotų ir netekusių sveikatos grįžta į tėvų pastoges?! Ar tai tik tam mes, amerikiečiai, kovojom, kad vietoj vieno budelio įsigalėtų kitas, dar biauresnis, nuožmesnis, nesąžiningesnis, kuriam nerūpi nei Dievas, nei tikėjimas, nei dorovė? Nuolaidumas piktajam budeliui—tai didžiausias nusikaltimas Dievui ir visai žmonijai.

Amerikos spauda dažnai smerkia Ispaniją, Argentiną ir net kai kurie įtakingi Amerikos vyrai reikalauja nutraukti su tomis valstybėmis santykius. Rodos, šiauresnės ir žiauresnės tiranijos pasauly nėra už Rusijos komunistų santvarką, vienok kai kuriems Amerikos laisviems piliečiams visiškai patinka Rusijos komunistų režimas; rodos, jiems tikrai nerūpi nei kitų tautų laisvė, nei Dievas, nei dorovė; tartum, jie būtų visiškai sugyvulėję, ar gal tik paprasti tamsuoliai bei apsimetėliai —būk nesupranta tikros Rusijos padėties.

Šiomis dienomis Lietuvos Atstovybė Washingtone, susirūpinus Maskvos konferencijos sprendimais ir Lietuvos [illegible]

kia, dar yra vilties, kad Lietuva nėra rusams išduota.

Bet kas iš to, jei mūsų valdžia nepastato rusams griežtesnių reikalavimų išsikraustyti iš Pabalčio valstybių ir palikti joms pačioms tvarkyti savo reikalus ir savo ateities gyvenimą. Beje, komunistai Lietuvoje rengia rinkimus; žinoma, čia vėl įvyks tikra tragikomedija.

Taigi, ko mes lietuviai galime susilaukti!? Diena už dienos gali išmušti Lietuvai paskutinė valanda, kai mūsų tautos nepriklausomybė gali būti palaidota, ko saugok, Dieve, mūsų tauta nesusilauktų! Dar Lietuvos byla nepralaimėta. Ir kas neatidėliojant, tuč tuojau, darytina? Šiandien kiekvienam tikram lietuviui reikia būtinai sunkiai padirbėti, ypač, kuomet artinasi Lietuvos nepriklausomybės šventė. Te neatsiranda nei vienos šiais metais didelės ar mažos Amerikoj lietuvių parapijos, nei vienos lietuvių kolonijos, kur nebūtų apvaikščiojama Lietuvos nepriklausomybės šventė, kur tam tinkamai priruoštomis rezoliucijomis nebūtų pareikalauta mūsų valdžios—pareikšti rusams komunistams teisybės žodį, kad ne jie yra Lietuvos šeimininkai, kad pakanka jau kankinti, tremti, persekioti ir žudyti lietuvių tautą.

Taigi, kad neišmuštų Lietuvai paskutinė mirties valanda, lietuviai būtinai privalom nedelsiant stoti į darbą—didžiausiu rimtumu švęsti Vasario 16-tą ir reikalauti sugrąžinimo Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

R. G.

STUTTHOFO KALINIŲ LIKIMAS

Stutthofo koncentracijos stovykloje buvo laikomi 46 lietuviai, daugumoje vadovavusieji Lietuvos gyvenimui asmenys, apkaltinti už naujos Europos išdavimą . . . Pirmų penkių savaičių laikotarpyje (1942 m.) iš jų numirė devyni: maj. St. Puodžius, du broliai Tumėnai, adv. Kerpė, Vilniaus miesto viceburmistras Grigas, Marijampolės gimnazijų direktoriai Masaitis ir Januškevičius, Kazys Riauba, agr. Budrys. Jau laisvėje numirė kun. Lipniūnas ir maždaug tuo pat metu—dr. Germantas. Kun. Lipniūnas vienintėlis iš mirusiųjų yra palaidotas, visi kiti buvo sudeginti krematoriume.

Vienuolika iš buvusių Stutthofo kalinių yra Švedijoj. Keli atsirado Lietuvoje (rašytojas Balys Sruoga), kiti randasi Vokietijoj ir [illegible]

Apžvalga

MASKVOS TURGAUS PADARINIAI

Savaitraštis "Amerika" dėl Maskvos konferencijos (trijų didžiųjų šalių užsienių reikalų ministerių) sprendimų rašo:

"Maskvoje buvo pakartotas Jaltos išsipardavimas, rusams duodant, ko tik jie norėjo, amerikiečiams gi ir anglams tik 'gelbstint savo veidą.'

"Paimkite Japonijos reikalus, kaip jie atrodo Maskvos nutarimuose: sudaroma vienuolikos tautų komisija, kurioje Rusija turės veto teisę, nes nutarimams reikės Amerikos, Rusijos, Anglijos ir Kinijos atstovų balso. Tokioj padėty Rusija galės sulaikyti kiekvieną numatytą žingsnį, kuris jai nepatiks Japonijos valdyme. Ir taip yra, kada Amerika kovojo ketverius metus prieš Japoniją, o Rusija pribėgo tik paskutinę sekundę—lavono pribaigti.

"Europoje Maskvos nutarimų vaisiai bus daug skaudžiau pajusti—čion buvo išparduota žmonių laisvė, nusilenkta komunistinėms vyriausybėms, Maskvos pastatytoms.

"Komunikate, paskelbtame po Maskvos konferencijos, sakoma, kad Rusijoje ir Bulgarijoje dabartinės vyriausybės turi būti praplėstos dviem opozicijos ministeriais, kurie 'būtų tinkami ir lojaliai dirbtų su vyriausybe'. Rumunijoje turi būti paskelbti demokratiški rinkimai. Tada Amerika ir Anglija pripažins tiek Rumunijos, tiek Bulgarijos dabartines vyriausybes.

"Tai labai keista ir liūdna šneka Amerikos ir Anglijos ministerių lūpose.

"Rusija, tiek Rumunijoje, tiek Bulgarijoje pastatė savo pataikūnes, komunistų valdomas vyriausybes. Nieko jose nepasikeis, į ministerių kabinetą įsileidus pora naujų vyrų, nes kabinetą sudaro nuo 15 ligi 20 žmonių.

"Taip, Maskvoje buvo didelis turgus. Bevinas ir Byrnes ten išpardavė daug brangių dalykų—kelias Europos tautas atidavė maskvinės meškos letenoms ir diktatūriniams režimams. Nėra abejonės, kad nevienam tikram demokratui buvo gėda skaityti Maskvos komunikato žodžius apie taikos sutartis, apie Rumunijos ir Bulgarijos ateitį, ir apie kitus nutarimus: laisvės kovotojai pamatė, kaip purvinos kojos dar kartą perėjo per daugelio žmonių laisvės ir demokratijos vėliavą, kaip ciniškas juokas nuskambėjo apie tuos, kurie svajojo ir dirbo demokratijos pergalei."

KAS KALTAS?

"Naujienos" rašo, kad dėl politinio chaoso ir ateities netikrumo yra kalta Sovietų valdžia ir demokratijos, kurios perdaug nuolaidžios raudoniesiems.

"Pirmoje vietoje kalta yra Rusijos valdžia, kuri sutrempė pačių bolševikų garsiai skelbtas žmonių laisves ir tautinio apsisprendimo idėjas ir ėmė vesti kaimynų grobimo ir tautų pavergimo politiką. Ar Stalinas žino, kur ši jo politika nuves Rusiją? Ne, jisai nežino. Todėl jisai bando joti keliais arkliais: ir garbina senuosius Rusijos carus bei šventuosius, ir kursto 'socialistiškas' revoliucijas svetimose šalyse; reikalauja nepriklausomybės Mongolijai ir Indonezijai ir tuo pačiu laiku smaugia lietuvius, latvius ir estus, lenkus, serbus, bulgarus.

"Bet šios besiblaškančios diktatūros rankose šiandien yra milžiniška militarinė galybė. O demokratijos, kurios ją išgelbėjo nuo pražūties, neturi aiškaus supratimo, kaip su ja elgtis. Vieną dieną jos pasako jai tvirtą žodį, kitą dieną vėl bėga pas ją taikytis ir prašyti kooperacijos.

"Jungtinės Valstybės ir Britanija yra *kur kas galingesnės, negu Rusija*. Norėdamos, jos galėtų ją numalšinti. Imtų laiko ir—stipriu nervų. Bet ar jos turi tuos stiprius nervus? Visi atsimena, kaip 'nervų karą' prieš demokratijas buvo laimėjęs Hitleris.

"Štai dėlko yra baugu, kad Washingtonas arba Londonas vieną gražią dieną gali imti ir pasakyti Kremliaus 'voždžiui': Na, jeigu jau taip baisiai trokšti turėti tas Pabalčio tauteles, tai turėk—tik prižadėk neskandalinti daugiau!

"Ar vakarų demokratijos yra pasiryžusios ginti tuos *moralinius ir teisingus principus*, kuriuos jos skelbė per metų metus — toks yra šiandien SVARBIAUSIAS KLAUSIMAS.

"Deja, tai yra klausimas!

"Todėl ir nėra tikrumo, kuo ta kova tarp demokratijų ir diktatūros pasibaigs. Ir todėl gandai apie Baltijos tautų atidavimą Maskvai, kad ir atrodą nerimti, vistiek kelia nerimą tarp žmonių, kuriems rūpi jų likimas."

VISA LIETUVIŲ TAUTA KOVOJA UŽ ŠVENTAS SAVO TEISES

Dienraštis "Draugas" rašo, kad visa lietuvių tauta kovoja už savo teises ir už Lietuvos išlaisvinimą.

"Mūsų malonūs skaitytojai, be abejonės, skaitė mūsų specialaus korespondento iš Europos raportažą apie dabartinę Lietuvos būklę. Mūsų korespondentas žinias nugirdo per slaptąją radijo stotį Lietuvoje, kurią turi įsitaisę Lietuvos partizanai—kovotojai už laisvę ir nepriklausomybę.

"Partizanai per radiją šaukiasi į pasaulį pagalbos, nes Lietuvoje žmonės yra persekiojami, kankinami ir žudomi. Svarbiausia yra tas, kad balsai iš Lietuvos įtikinančiai kalba, kad lietuviai neišsižada savo teisių, kad jie griežtai ir vieningai kovoja prieš žiauriuosius okupantus.

"Kitos žinios, kiek iš Vokietijoj, Austrijoj, tiek iš Skandinavijoj, Italijoj ir kitur gyvenančių Lietuvos pabėgėlių nusistatymo ir veikimo taip jau kalba apie tą patį dalyką, kad ir jie trokšta savo pavergtam kraštui laisvės ir, kiek jų sąlygos leidžia, dirba ir kovoja, kad realiuzoti savo troškimą.

"Kovoja už savo tėvų krašto žmonių teises ir patriotingoji Amerikos lietuvių visuomenė. Gausingasis ir didingasis Amerikos Lietuvių Kongresas parodė, kokio nusistatymo yra milžiniškoji Amerikos lietuvių dauguma ir kad toji dauguma dės visas savo pastangas padėti rusų bolševikų pavergtiems Lietuvos žmonėms išsilaisvinti.

"Ir toji visais frontais vedama nenuolaidi kova yra ryškiausiu įrodymu, koks yra lietuvių tautos nusistatymas. Ir jei pokarinio pasaulio architektai—atstatytojai bent kiek laikysis teisingumo dėsnių, negalės neatsižvelgti į tąjį mūsų tautos nusistatymą."

Rusija ir Lietuva

New York (LAIC).—Iš Jungt. Amerikos Valstybių, kaip praneša "Saturday Evening Post", Rusija gavo 10,000 lėktuvų, 4,000 bombonešių, 400,000 sunkvežimų, 7,500 tankų, už du su puse biliono dolerių mašinų ir už pusantro biliono maisto. Iš viso, Rusijai duota pagalba siekia 9 bilijonus dolerių.

Gabenant tuos karo reikmenis į Rusiją, vadinamoj Persų įlankos komandoj dirbo 30,000 amerikiečių ir kitatiek vietinių darbininkų. Jie nugabeno daug geležinių reikmenų, fabrikų įrengimų ir tt. šimtai laivų ir tūkstančiai prekybos laivyno jūrininkų, rizikuodami savo gyvybėmis, gabeno tuos karo reikmenis į Rusiją. Be to, apie 60 milijonų dolerių vertės amerikiečiai privačiai sudėjo sovietams per Russian War Relief ir American Red Cross. Jokie reikalavimai nelygėjo tų dovanų, nors buvo tikimasi, kad tas palenks rusus atsisakyti imperializmo, slaptybės ir t. t.

Tačiau tikrovė parodė, kad, nors būta [illegible] radimus (o atominės bombos paslaptį įkandin reikalauja išduoti!). USA pasiuntinybės tarnautojai Maskvoje negali draugauti su rusų šeimomis. Kad galėtų nueiti į USA pasiuntinybę, sovietų piliečiai turi gauti NKVD leidimą. Jei rusas pastebiamas draugaujant su svetimos pasiuntinybės nariais, susilaukia nemalonumų ir tardymų. Milžiniškuose, per du kontinentu nusitęsiančiuose Rusijos plotuose Amerikai leista turėti tik 260 savo diplomatinio personalo narių, tuo tarpu kai Londone USA pasiuntinybės personalas siekia 1,100 ir kai Rusijos piliečių su diplomatiniais pasais Amerikoje yra daugiau kaip 2,000.

Paprasčiausio klausimo sutvarkymas, pavyzdžiui kambario parūpinimas USA diplomatui ar korespondentui, Maskvos įstaigose užsitęsia savaitėmis . . .

OKUPANTO SIAUTIMAS LIETUVOJE

New York (LAIC).—Kain ma[illegible]

"Vilnijos Traged[illegible]

New York (LAIC). — Tokia antrašte, per visą lenkų spaudą Amerikoje, prabilo ZPPA (Sujungta Lenkų Spauda Amerikoje).

Į straipsnio dokumentacinę vertę atsižvelgiant, mes jį paduodame veik ištisai.

"Metu, kai informacija apie padėtį centrinėje ir vakarinėje Lenkijoje yra, galima sakyti, pakankama, rašo ZPPA, plotai į rytus nuo Kurzono linijos, tarytum, kaip ir atkirsti nuo pasaulio.

Žinios apie ten esančią padėtį mus pasiekia tik retkarčiais ir tai nereguliariai.

Ypatingai blogoj tuo atžvilgiu padėtyje randasi šiaurinės Lenkijos plotai, kurie liko išparceliuoti tarp vakarinės Baltgudijos ir Sovietinės Lietuvos.

Galop, į lapkričio pabaigą, rašo ZPPA, pavyko gauti autentiškų žinių ir apie tenykščią padėtį.

Bendrai paėmus, padėtis ten atrodo sekančiai:

Sovietams antru kart atėjus, įsiviešpatavo tiek žiaurus teroras, kad nenoroms kyla klausimas ar tik sovietai šiuo kart nėra pasiryžę visiškai išnaikinti lenkiškąjį elementą.

Savo žiaurumu ir beatodaira dabar vykdomas teroras toli viršija net blogiausius 1939-1941 metų rusų okupacijos momentus.

Apytikriais stebėtojų apskaičiavimais manoma, kad per 15 mėnesių—nuo sovietų antrojo pasirodymo 1944 metais iki 1945 spalių mėnesio—per areštus ir kalėjimus perėjo virš 50,000 lenkų.

Slovackio gatvės (Vilniuje) kalėjimas, Antakalnyje, Teismo ir Mickevičiaus gatvės kalėjimai, taip pat kalėjimas Lukiškiuose perpildyti iki sausakimšos.

Apeliacinio Teismo rūmai irgi paversti kalėjimu (Visos vietos Vilniaus mieste). Sanitariniu ir maisto požiūriais, kalėjimų sąlygos yra nepalyginant blogesnės už vokiškosios okupacijos laikus.

Liudininkai pasakoja, kad 30-iai asmenų skirtose kamerose sukemšama po 250 ir 300. Sunku įsivaizduoti ten esančią nešvarą, apsėdimą parazitais ir dvokimą. Plečiasi tifas ir raudonligė.

NKVD net savęs nevargina suimtiems pranešti už ką jie kalinami.

Daug suimtųjų neužilgo buvo deportuota į Sovietų Rusiją.

Vilnius jau priprato prie suimtųjų varymo. Vaizdai begaliniai liūdni ir kapiningai (machabre) slėgiantieji: išalkę ir nudriskę, tyliai traukia miesto gatvėmis kariškai surikiuotos kalinių voros. Iš visų pusių juos saugoja skaitlinga sargyba su specialiai dresuotais šunimis.

Vorai stabtelėjus, kaliniai verčiami priklaupti.

Bandymai kalinius prakalbinti, paprastai, baigiasi šaudymu ir šunų piudymu.

Už priklausymą prie lenkų teritorinės kariuomenės (Polska Armja Krajowa) sovietų karinis tribunolas Vilniuje kaltinamiems skiria 6-8 sunkiųjų darbų metus, kur nors darbo stovykloje Rusijoje, o jų šeimos, paprastai, baudžiamos 5 metais kalėjimo. Tarp kitko, šios rūšies nu[illegible]

[illegible]ms.

[illegible] imti.

[illegible] žinios [illegible] tų [illegible] vis tebelaiko[illegible] gos stovykloje. Nėra ži[illegible] atsitiko su likusiais 2,0[illegible] iki 6 m. liepos mėnesio [illegible] vo naudojami miško darb[illegible] tai Riazanio apylinkėje.

1944 metų rugsėjo mė[illegible] vietai Vilniuje paskelbė [illegible] zaciją. Pirmas šaukimas [illegible] visus vyrus iki 45 metų [illegible] Kiek vėliau šaukiamųjų [illegible] buvo sumažintas iki 25 [illegible]

Į šaukimą miestuose [illegible] apie 30%, kaimuose—ap[illegible] Tokio indiferentiškumo [illegible] doje, sovietai pradėjo [illegible] gaudyti. *Nuo mobilizac[illegible] sišalinusius pradėta urm[illegible] ti.* Neapsieita be prov[illegible] Sušaudytųjų lavonai ner[illegible] vo perrengiami į raudon[illegible] rūbus, kad publiką įtik[illegible] jie buvo užpulti lenkų [illegible] nės kariuomenės dalinių.

Represijos prasidėjo [illegible] mastu. Jų pasekoje į Ru[illegible] lumą buvo išdeportuota [illegible] žmonių. 1945 m. vasario [illegible] sį iš Vilniaus į Stalinogo[illegible] vo išsiųsti du milžiniški [illegible] transportai.

Be NKVD, lenkų perse[illegible] akcijoje dalyvauja ir lie[illegible] ji milicija, kuri, panašiai [illegible] Radkevičiaus policija V[illegible] je, vadovaujant Rusijoj [illegible] kytiems agentams, suside[illegible] suomenės atmatų ir šiai[illegible] valkatų.

Ypatingai beatodairi[illegible] atžvilgiu elgsena p[illegible] jaunas, Sovietų Rusijoj [illegible] kytas, lietuvis, vardu [illegible] Jis tebevadovauja lie[illegible] milicijos operaciniams [illegible] Rudaminoje, Turgeliuo[illegible] kuose ir Šaldininkuose [illegible] *viškoji administracija [illegible] čiu padeda naikinti lenk[illegible] lementą Vilnijoje, [illegible] kad plebiscito atveju, t[illegible] priklausomybę Lietuva[illegible]* pabraukta).

Tuo tarpu, lenkams [illegible] juotis iš "Kauniškės Li[illegible] daromos įvairios kliūtys. [illegible] informatoriaus nuomon[illegible] lietuviams esą svarbu pas[illegible] įkaitų, ant kurių bus ga[illegible] ventualiai suversti kaltė [illegible] šizmą" ir "reakciją", juo[illegible] kad per šių metų vasarą [illegible] vos partizanai žymiai su[illegible] priešsovietinę akciją.

Repatrijavimo pasekoje [illegible] nijos į Lenkiją buvo išsiu[illegible] 000 asmenų. Iš viso, repa[illegible] mui buvo užregistruota vi[illegible] 000, kurių vienas trečdal[illegible] išvežtas Rusijon.

Esą repatrijavimo sąly[illegible] vo neregėtai sunkios. Nė [illegible] cinos pagalbos, nė tinka[illegible] rūpinimo maistu. Kelion[illegible] mėnesiais. Sakysime, 1945 [illegible] gužės mėnesį Baranoviči[illegible] leidęs transportas, liepos [illegible] dar buvo matytas judan[illegible] nanėje.

Repatrijavimo reikaluos[illegible] laikosi sekančios taisyklės: [illegible] *kiją (suprask į naują Le[illegible] vakarus nuo Kurzono linij[illegible] vo išleidžiama mažai ta[illegible]* [illegible]

DĖKOJA BALF'UI UŽ KALĖDŲ DOVANAS

Sausio 10 d. Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas gavo laišką iš Paryžiaus, kuriame dėkojama už paramą, davusią galimybės surengti vargstantiems išvietintų lietuvių vaikučiams Kalėdų eglaitę ir padalinti dovanų. Laiške rašo:

"Visų Paryžiuje esančių lietuvių pabėgėlių vaikučių vardu reiškiame gilią ir nuoširdžią padėką BALF'ui už paramą, kurios dėka, Kalėdų Švenčių proga buvo surengta Paryžiaus lietuvių pabėgėlių vaikams eglutė su dovanėlėmis. Tas užjūrio brolių tėviškas rūpestingumas sustiprino juos ir prablaivino mūsų mažųjų tremtinių prislėgtą ir skausmingą dvasinį pasaulį.

Kalėdų Eglutei Rengti Komisija:

O. Bačkienė
O. Laskauskienė
D. Railienė
St. Deksnienė"

Be suteiktos paramos Paryžiaus lietuvių vaikučiams, BALF [illegible] riaus pastangomis, nusiųsta 600 svarų maisto produktų Belgijon, kur yra nemažai vargstančių lietuvių.

Be didesnės pagalbos drabužiais ir pinigais, BALF'as stengiasi aprūpinti Europoje gyvenančius išvietintus lietuvius siuntinėliais, maistu, vaistais ir kitais reikmenimis. BALF'o sky[illegible]

[illegible]ginė Padėtis Lietuvoje [illegible] Sovietų ir Vokiečių [illegible]upacijoje

[illegible] mes tu[illegible] pasikalbėti su [illegible] kuris yra [illegible] ų po kito du [illegible] ius režim[illegible] ijos ir nacių [illegible] Tai yra [illegible] Baltijos kraš- [illegible] Lietuvo[illegible] metų birželio [illegible] s buvo [illegible] o nuo 1941 m. pabaigos [illegible] kiečių ir jų val- [illegible] gi 1944 metų [illegible] perduodame, ką [illegible] uo pasakojo [illegible] laisvę Lietuvoje jų režimų metu.

[illegible] Jūs gerai žinote, [illegible] mūsų bendrakal- [illegible] d lygiai komunistų, lygiai nacių režimas [illegible] ai pripažista religijos laisvę. Bet taip pat [illegible] note, kad nei vienas nei kitas iš tų režimų neslėpė savo antipatijos religijoms. Aš ga- [illegible] asakoti, kaip toji antipatija pasireiškė vyk- [illegible] ligijos laisvės principus praktikoje.

[illegible] pirma, kai 1940 metų birželio 15 d. So- [illegible] sąjunga, realizuodama savo slaptą susitari- [illegible] naciška Vokietija, okupavo Lietuvą ir ki- [illegible] tijos valstybes, oficialiai buvo skelbiama, [illegible] vietų Sąjunga visai nemano įžeisti šių vals- [illegible] nepriklausomybės ir nemano kištis į jų vi- [illegible] ikalus, o nori tiktai jas apsaugoti nuo pa- [illegible] padėti joms nusikratyti nuo "Sovietų Są- [illegible] priešingų elementų", t. y. padėti tiems [illegible] s sudaryti pas save tokias vyriausybes, [illegible] "garantuotų nuoširdų bendradarbiavimą su [illegible] Sąjunga savitarpinės pagalbos pakto ri- [illegible] . . . Tačiau toji vyriausybės sudarymo pa- [illegible] pasireiškė tuo būdu, kad Sovietų Sąjun- [illegible] specialus atstovas Dekanozovas ir pasiunti- [illegible] Lietuvai Pozniakovas padiktavo Lietuvos vy- [illegible] bės sąstatą. Paskui buvo įsakyta visose šiose [illegible] bėse padaryti naujus rinkimus. Jie buvo su- [illegible] zuoti panašiai, kaip tai daroma ir Sovietų [illegible] goje. Komunistų Partija sudarė kandidatų [illegible] ir prisidengusi "Darbo Sąjungos" vardu [illegible] paskelbė. Jokia kita partija ar organizacija [illegible] latų statyti negalėjo, nes Maskvos delega- [illegible] darytoji vyriausybė, tų delegatų įsakymu, [illegible] paskelbė visas lietuvių organizacijas, iš- [illegible] komunistų partiją, uždarytomis. Tuo bū- [illegible] to uždarytos visos religinės organizacijos, [illegible] pe ir tikinčiųjų piliečių politiniai bei kul- [illegible] i susivienijimai. Kandidatų buvo pasiūlyta [illegible] k, kiek reikia išrinkti (apie 80), nei vienu [illegible] giau. Ir buvo paskelbta, kad visi privalo už [illegible] balsuoti, nes kas nebalsuos, tas bus skaito- [illegible] liaudies priešu. O liaudies priešams buvo [illegible] grąsinama sunaikinimu . . . Aišku, kad [illegible] nebūtų balsavimas, vis vien turėjo būti iš- [illegible] tik tie kandidatai, kurie komunistų par- [illegible] buvo pasiūlyti. Jeigu jų tarpe ir buvo ne [illegible] nistų, tai jie buvo pastatyti į tokias są- [illegible] kad jie savo valios vis vien negalėjo pa- [illegible] Šitaip parinktas, ne išrinktas, neva "sei- [illegible] gavo iš Maskvos įsakymą nubalsuoti rezo- [illegible], kurioje turėjo būti *prašoma* priimti Lie- [illegible] Sovietų Sąjungą. Tas ir buvo padaryta 1940 [illegible] liepos 21 d., o rugpiūčio 3 d. tas "prašymas", [illegible] a, buvo priimtas.

[illegible] t jau ir prieš tai, kada formaliai Lietuva [illegible] si dar neprijungta prie Sovietų Sąjungos, [illegible] pati Sovietų delegatų pastatytoji vyriausy- [illegible] veikė *remdamosi nepriklausomos Lietuvos* [illegible] *itucija,* jau buvo gana aiškiai matyti, kaip [illegible] ūrima į visas konstitucijoje garantuotas lais- [illegible] tarpe ir į religijos laisvę. Lietuva kaip do- [illegible] jančiai katalikiška šalis, turėjo sudariusi su [illegible] anu konkordatą. Ši sutartis, turinti galią, [illegible] ir kitos tarptautinės sutartys, tapo tuojau [illegible] kta paprastu vidaus reikalų ministerio pra- [illegible] u Vatikano Nuncijui . . . Kaip to išvada, [illegible] u sekė panaikinimas religijos dėstymo viso- [illegible] kyklose, atleidimas visų tikybų kapelionų iš [illegible] omenės, kalėjimų ir tt. Teismuose tuojau [illegible] panaikinta religinė priesaika. Kiek vėliau [illegible] konfiskuoti visi religinių bendruomenių ne- [illegible] jami turtai, uždaryti visi vienuolynai ir vie- [illegible] ai pašalinti iš vienuolynų patalpų. Visos re- [illegible] lo pobūdžio organizacijos tapo likviduotos, [illegible] tik turtas, bet ir dokumentai paimti polici- [illegible] nion. Visos religinio turinio knygos iš visų [illegible] tekų tapo ne tik pašalintos, bet ir sunai- [illegible]. Trys kunigų seminarijos tapo tuojau lik- [illegible] tos, o ketvirtoji Kauno seminarija iškraus- [illegible] iš patalpų atiduodant tas patalpas sovietų [illegible] omenei. Kitų patalpų nebuvo duota. Semi- [illegible] a tylomis per metus veikė, tačiau dėstymas [illegible] atliekamas privačiuose butuose bei bažnyčių [illegible] stijose . . .

[illegible] ip visa tai buvo [illegible] "religinių kul- [illegible] garantij[illegible] į [illegible] klausi- [illegible]

stiprinti, todėl laikoma tikslinga to neleisti. Tik antireliginės organizacijos, tik antireliginė spauda, tik antireliginis auklėjimas sutampa su Sovietinės valdžios tikslais, todėl tik juos laikoma esant tikslinga remti. Taigi religijos laisvė praktiškai ten atrodo lygiai taip, kaip laisvė augti augalui, kuriam neduodama saulės šviesos, kuris nelaistomas vandeniu, kuriam žemė netręšiama, kuris išstatomas tik prieš jam kenksmingus vėjus ir šaltį . . . Augalas nenukertamas iš karto, sakoma, kad jam paliekama pilna laisvė gyventi ir augti, bet ar jis tokiosę sąlygose gali išlikti ilgai gyvas?

Kai vienas Lietuvos vyskupas kreipėsi į sovietų pasiuntinį Pozdniakovą dėl kunigų seminarijos likimo, tai tas jam atsakė, kad be reikalo rūpinamasi: ligi klierikai baigsią mokslą, tai kunigams Lietuvoje jau nebebūsią ką veikti, kadangi jau nieks nevaikščios į bažnyčias ir niekas nebenorėsią klausyti jų pamokslų . . .

Bažnyčios Lietuvoje per tuos vienerius Sovietų režimo metus tikrai nebuvo uždarytos: jose buvo galima laikyti pamaldas ir piliečiai galėdavo pamaldose dalyvauti. Bet, jeigu masėms tuo tarpu šioje srityje dar nebuvo daroma kliūčių, tai to negalima pasakyti apie tuos asmenis, kurie turėjo kokias nors tarnybas valstybinėse ar ekonominėse įstaigose. Atitinkami agentai stebėdavo, kas lanko bažnyčią ir toliau vis didesnis skaičius tarnautojų buvo šaukiami pas savo sovietiškus viršininkus arba net ir tiesiai į politinę policiją, kur turėdavo aiškintis, kodėl jie eina į bažnyčią ir tuo būdu duoda "blogą pavyzdį" masėms, pasitarnauja "liaudies priešams." . . .

Kiek vėliau, nuo rudens, jau buvo pradėta imtis ir tiesioginio spaudimo į dvasiškiją. 1940 m. spalių 2 d. instrukcijoje iš Maskvos atsiųstas politinės policijos viršininkas Gladkov (spėjama, kad tai ne tikra pavardė, bet jis oficialiai taip save vadino) įsakė politinei policijai "paimti formuliarinėn apyskaiton" visus kunigus, katalikiškų organizacijų bei brolijų vadovybių narius bei bažnyčių tarnautojus (vargonininkus, zakristijonus, varpininkus ir kt.). "Perimti formuliarinėn apyskaiton"—reiškia užvesti apie asmenį bylą ir apstatyti jį šnipais, sekti kiekvieną jo gyvenimo žingsnį ir iš tos medžiagos sudaryti jam kaltinimą dėl "kontrrevoliucinio veikimo." Praktika parodė, kad kiekvienas tokion "apyskaiton" paimtas asmuo per kelis mėnesius dažniausia jau pakliūva į kalėjimą, iš kurio išėjimas yra tik vienas: jei ne tiesiai į kitą pasaulį, tai į Sibiro darbo stovyklas 8 ar 10 metų . . . Mat, politinės policijos užverbuotieji agentai, noroms nenoroms, privalo apie jiems pavestą asmenį patiekti "kompromituojančios" medžiagos, kitaip jie patys gali būti apkaltinti, kad slepia nuo vyresnybės kontrrevoliucionierių nusikaltimus . . . O apie savo pareigas sąžiningai einantį kunigą agentui labai lengva pranešti "kompromituojančios" medžiagos. Užtenka pasakyti, kad kunigas lankėsi pas parapijiečius namuose ir kalbėjo religiniais klausimais, kad kunigas buvo sušaukęs įbažnyčią būrelį vaikų, kuriuos mokė tikybinių dalykų, kad kunigas davė kam nors paskaityti religinio turinio knygelę ir viskas: toks kunigas jau gali būti kiekvienu momentu apkaltintas, kaip užsiimąs aktyvia kontrrevoliucine veikla, kadangi jis palaiko masėse kontrrevoliucinius įsitikinimus, kadangi jis "veikia prieš antrieliginės propagandos laisvę, garantuotą konstitucijos." O anti-religinė propaganda per spaudą, per susirinkimus, per komunistų sukurtas jaunimo organizacijas, į kurias mokyklinis jaunimas turėjo stoti daugumoje atvejų priverstinai, buvo varoma plačiausiu mastu ir valstybės lėšomis paremiant . . .

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ HIMNAS

Pirmyn į kovą už tėvynę,
Už brangią žemę Lietuvos!
Garbė tėvams, kurie ją gynė
Ir kas už ateitį kovos!
Pastiprink, didis Dieve, mus
Atremti priešų žiaurumus.

Už mūsų žemę numylėtą,
Už bočių-milžinų kapus,
Už brangų vardą paveldėtą,
Kursai garsus pasauly bus,
Palaimink, Viešpatie galingas,
Lietuvių pastangas teisingas.

Pirmyn gi, vyrai, už tėvynę,
Už brangią žemę Lietuvos!
Ją bočių bočiai amžiais gynė,
Už ją ir jų vaikai kovos!
Pastiprink, didis Dieve, mus
Atremti priešų žiaurumus!

Kur senas miestas Gedimino,
Kur eina Nemunas platus,

DAR TRUPUTIS BETARPIŠKŲ ŽINIŲ IŠ LIETUVOS

Paskutinėmis betarpiškai iš Lietuvos gautomis žiniomis (jos siekia spalių pradžią), Lietuvoje yra labai gyvas rusų kariuomenės judėjimas. Lietuva yra lyg koks pereinamasis punktas — karantinas. Čia pertvarkomi iš Vokietijos atgal Rusijon grįžtą daliniai. Kariškos ligoninės iš Lietuvos iškeliamos Rusijon. Rusų kariuomenė nedemobilizuojama. Paleidžiami tik sužeisti ir karinei tarnybai nebetinką vyrai, o visi sveiki raudonarmiečiai ir toliau lieka prie ginklų. Nepaleidžiami ir mobilizuotieji lietuviai. Priešingai—pašaukiami vis nauji vyrai. Pavyzdžiui, iki spalių 31 turėjo stoti dar nestojusieji vyrai iki 1927 metų gimimo imamai. Lietuviai skiriami į taip vadinamus lietuviškus dalinius, kur tikrumoje nieko lietuviška nėra: karininkai rusai, komandos kalba—rusų kalba. Rusiškuose pulkuose yra taip pat "lietuviškų" batalionų ar kuopų, kuriose dar mažiau lietuviškumo. Čia net eilinių kareivių daugumą sudaro kartais rusai. Tie daliniai vadinami lietuviškais gal vien tik dėl noro parodyti užsieniui, kiek daug lietuvių kovojo raudonosios armijos eilėse už savo krašto "išlaisvinimą".

Lietuvoje įvesti trijų rūšių pasai: patikimiems piliečiams (partijos nariams ir "bepartiniams bolševikams") išduodami tikri pasai, koki buvo išdavinėjami jau 1941 metais, galiojanti 5 metus; abejotiniems gyventojams išduodamas ružavos spalvos dviejų lapų laikinas liudijimas, galiojąs 6 mėnesius; nepatikimiems gyventojams išduodamas žalios spalvos vieno lapo laikinas liudijimas. Gyventojai, turį tuos žalius lapelius, turi būti iki gruodžio 31 iš Lietuvos išvežti į kitas tarybines respublikas "perauklėti". Tuos liudijimus, tarp kitko, gauna visi Vokietijoj atrasti ir į Lietuvą grąžinti Lietuvos gyventojai, visai nekreipiant dėmesio į tai, kokiu būdu kas yra į Vokietiją pakliuvęs: išvežtas ar savanoriškai išvažiavęs darbams, pabėgęs nuo karo veiksmų ar vokiečių prievarta evakuotas; žalias korteles gauna net ir iš vokiečių kalėjimų išvaduotieji asmenys. Tie asmenys neturi teisės niekur iš savo valsčiaus ribų pasitraukti.

Veždami iš Lietuvos gyventojus, bolševikai, kaip jau buvo rašyta, vartoja kitą sistemą: pirma žmonės surenkami į kalėjimus, o iš čia, kai kalėjimas perpildytas, pakraunami į specialius vagonus su grotais ir išvežami rytų kryptimi. Vyrai vežami atskirai, moterys vėl atskirai, vaikai irgi atskirai.

Partizanai, nežiūrint jokių sovietų viliojimų, grąsinimų ir baudžiamųjų ekspedicijų, visoje Lietuvoje smarkiai veikia. Net pačiame Kaune dažnai naktimis girdėti šaudymai. Rudeniop buvo pastebėtas partizanų grupavimasis apie Kauną. Buvo galvojama, kad partizanai nori užimti Kauną ir tuomi parodyti užsieniui, kad Lietuva nori išsivaduoti nuo okupantų ir atgauti laisvę. Tas žygis tačiau nebuvo pradėtas vykdyti. Partizanų apsiginklavimas labai geras. Maistu aprūpino patys bolševikai: per Lietuvą buvo varomos į Rusiją iš Vokietijos didžiulės galvijų kaimenės. Daug kaimenių pakliuvo partizanams. Ypatingai aštriai ir negailestingai kovojama prieš išdavikus iš lietuvių tarpo; Karmėlavoj buvo likviduota net 17 tarybinių viršaičių, kai kuriems teišbuvus tik kelias dienas tose pareigose. Mažiau tautai nusikaltę lietuviai baudžiami kitaip: tiems asmenims (ir jų šeimoms) kaktoje išdeginamos penkiakampės žvaigždės. Kauno ligoninėse pasitaiko pacientų su tokiomis žaizdomis. Partizanai vykdo mobilizacijas: užėmę kokį nors kaimą, pasiima su savim visus jaunus vyrus.

Bolševikai ragino partizanus grįžti iš miškų, žadėdami visus nusikaltimus dovanoti. Atsirado keletas, kurie paklausė. Jie buvo tuč tuojau sušaudyti. Dabar niekas panašių raginimų nebeklauso ir pažadais netiki.

Po vokiečių okupacijos užsilikę fabrikai išvežami Rusijon, nepaliekant jokių įrengimų. Jei evakuojama ligoninė, tai ji evakuojama net su langų rėmais. Išgabenus Rusijon fabriką, ir jo darbininkai "nutaria" vykti paskui . . .

Tvarką palaiko milicija ir NKGB—mums gerai pažįstami žaliakepuriai. *Svetur*

CHICAGOS LIETUVIŲ COMMUNITY AND WAR FUND RAPORTAS

Community and War Fund 1945 metų vajus Chicagoje oficialiai užsibaigė gruodžio mėnesį, nepilnai pasiekęs nustatytą miestui kvotą. Lietuviai užbaigė savo dalyvumą vajuje tuo pačiu laiku, pirmiausia atlikę paskirtą jiems darbą. Lietuvių darbas buvo pavyzdingiausias iš visų tautinių grupių dalyvavusių vajuose, ir, patraukęs Community and War Fund aukštųjų pareigūnų dėmesį, bus apibudinamas metiniame Community and War Fund raporte. Šia proga man malonu pateikti galutiną 1945 metų vajaus raportą iš lietuvių veiklos:

Draugijų aukos. Viso 1945 m. Chicagos ir apylinkės lietuviškos draugijos bei organizacijos suaukojo *$2,008.90.* Tai graži suma. Iš tos sumos, Community and War Fund viršininkai sprendė, jog lietuviai teikė visapusišką paramą kilniam labdaros darbui.

Kalbėtojai žymiai prisidėjo prie šio vajaus aukų padidinimo, lankydami susirinkimus ir parengimus, aiškindami aukojimo svarbą ir ragindami draugijas ir jų narius aukoti. Vajaus metu pasakyta 61 susirinkiminė kalba ir 9 radio kalbos, viso—*70 kalbų.* Kalbas pasakė: kun. K. Barauskas, O. Biežienė, J. Daužvardienė, kons. P. Daužvardis, K. Deveikis, S. Dombro, dr. K. Drangelis, J. Enčeris, R. Maziliauskienė, P. Niedvaras, A. Olis, S. Pipiraitė, kun. J. Prunskis, S. Samienė, K. Srubienė, V. M. Stulpinas, M. Zolpienė.

Radio programos paaukojo daug laiko nemokamai vajaus išgarsinimui. Sophie Barcus, J. Budrikas, J. Krukas ir A. Vanagaitis netik patys nuolat priminė apie Community and War Fund per jų vedamas radio programas, bet dar kvietė kalbėtojus platesniam vajaus išaiškinimui. Jų kooperacija ir laiko aukojimas nuoširdžiai įvertinami.

Spauda suvaidino ytin svarbų vaidmenį vajaus sėkmingam pravedimui. Tiksliam Chicagos Community and War Fund raportavimui, paimta iškarpos laikraščių spausdinamų Chicagoje—Draugo, Margučio, Naujienų, Sandaros, ir, priede, abiejų Susivienymų organų—Garso ir Tėvynės, kurie Chicagoje turi daug skaitytojų. Tie laikraščiai išspausdino *3,349 vienskiltinių colių* Community and War Fund medžiagos neapmokami. Apskaičiuojant skelbimų kainomis, tai sudaro stambią auką Community and War Fund'ui.

Spaudos Komisijos viršūnę sudarė kun. K. Barauskas, H. Domkiūtė, S. Pipiraitė, I. Sakalas ir A. Vanagaitis. Jie atstovavo atskirus laikraščius ir buvo sudarę bendradarbių kadrus atitinkamiems laikraščiams. Jie ir jų bendradarbiai paruošė labai daug įvairios ir įdomios spaudai medžiagos. Tikiuosi, kad vyriausieji spaudos komisijos nariai užbaigs savo pareigas paruošdami spaudai bendradarbių sąrašus su tinkamu įvertinimu jų kruopštaus, pavyzdingo plunksnos darbo vajų eigoje.

Bendro Amerikos Lietuvių Fondo apskritys, skyriai ir nariai aktyviai dalyvavo visose vajaus srityse. Jie parodė daug širdies ir įdėjo nemaža darbo sekmingam vajaus pravedimui, nes BALF'as yra Community and War Fund dalimi.

Vajaus atidarymo vakaras įvykęs rugsėjo 30 d. Dariaus-Girėno salėje bendrai su BALF apskrities maisto vajaus užbaiga, buvo daugiau negu sekmingas publikos, programos ir rezultatų atžvilgiu. Prisiminus tą vakarą, tenka tik gėrėtis Chicagos lietuvių kilnumu.

Women in War and Victory iškilmėse Stadium'e rugsėjo 23 d., Lietuvą ir Community and War Fund Lietuvių Komitetą puikiausia reprezentavo būrys lietuvaičių, pasipuošusių tautiniuose ir paprastuose rūbuose.

Bendrais bruožais, toks yra labai sekmingo vajaus raportas. Trumpieji paragrafai apibudina materialinius faktus. Už jų glūdi šimtai valandų laiko ir darbo, kurį pašventė lietuviai prisidėję prie vajaus pravedimo; ten paslėpta talentų, dvasios ir širdies pasišventimas; ten įskaitoma gilus susirūpinimas karo nukentėjusiais—savais ir svetimais, kariškiais ir čia esančiais varguoliais.

Nėra galimybių smulkiai aprašyt visą darbą ar įvardinti kiekvieną mielą bendradarbį, bei jų darbus plačiau apibudinti. Kiekvienas, prisidėjęs prie Community and War Fund darbo paskutiniuose dviejuose vajuose, prašomas suprasti, jog šis raportas yra jo darbų suvedimas ir įvertinimas. Kiekvienam — gilus, nuoširdus ačiū už pagalbą, pritarimą, aukas ir kooperaciją.

J. Daužvardienė,
Community and War Fund
Lietuvių Komiteto Pirmininkė

TYLĖJIMAS NESUTEIKS LIETUVAI LAISVĖS

Kadangi iš Jungtinių Tautų konferencijų, kurios vyksta viena po kitos nėra žinių apie Baltijos valstybes, kurios ir dabar baisiai kenčia okupanto prislė-nosios tėvynės ateitimi. Vienok neužtenka tik dūsauti ir aimanuoti. Reikia veikti. Štai artinasi Vasario Šešioliktoji. Jeigu nepritinka gedulo ženklai, tai rei-

LAIVŲ DIRBTUVĖ KRIUKUOSE

New York (LAIC).—Kaip jau buvo anksčiau skelbta, susisiekimas Nemunu yra pavestas dviejų rusų inžinierių kontrolei. Navigacijos galimybėms padidinti, Kriukių miestelyje, kaip praneša Maskvos spauda, esą įsteigtos laivų dirbtuvės. Spalių mėnesį jose buvo pastatyta pirmoji 500 tonų įtalpos barža.

Architektų Suvažiavimas Vilniuje

New York (LAIC).—Lietuvos inžinieriai - architektai pereitų metų spalių pabaigoje buvo sušaukę savo suvažiavimą. Neatidėliotinais darbais pripažinta Lietuvos miestų atstatymas: Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos ir kitų.

Pažymėtinos Sukaktys 1946 Metais

Šiemet sueina:

350 metų kai Karaliaučiuje buvo išspausdinta viena iš pirmųjų lietuviškų knygų—M. Daukšos katekizmas.

150 metų nuo trečiojo Lietuvos padalinimo.

80 metų nuo spaudos uždraudimo Lietuvoje.

70 metų nuo mirties vyskupo M. Valančiaus.

60 metų nuo mirties rašytojo P. Armino ir nuo gimimo V. Kudirkos.

30 metų kai mirė "Aušros" laikų rašytojas St. Dagilis.

20 metų kai pradėjo veikti seserų pranciškiečių akademija Pittsburghe.

20 metų kai mirė rašytoja B. Didžiulienė.

Gruodžio 31 d. suėjo 25 metai kaip buvo įkurta Lietuvos Opera.

ĮDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI. Išleido Kunigų Vienybė. Stambaus format[illegible], 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. **Knygos kaina kietais viršeliais $3.00, paprastais apdarais $2.00.**

NUSIŠYPSOK! Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susiieškoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrišta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po $1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik **už 70 centų.**

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRĖNAS. Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lituaniką. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 puslapių su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. **Kaina $1.50.**

SIBIRO IŠTRĖMIME IR BOLŠEVIKŲ KALĖJIME. Parašė Juozas Prunskis. Kaina 10 centų.

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 218 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumai Šv. Antano parapijos svetainėj.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po 9 val. Mišių parapijos salėj.

LEWISTON, Me.—26-tos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po pietų Šv. Baltramiejaus draugijos salėj. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną parapijos salėj. Pradžia tuoj po sumos.

EYNON, Penna. — 42-ros kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 12 P. M.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po piet pas kuopos sekretorių

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 1 val. po pietų Kazio Mikučionio name, 136 Penn Ave., Exeter, Pa.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

SHEBOYGAN, Wis. — 62 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną bažnytinėj svetainėj po pirmų mišių.

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po pietų.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj.

SWOYERVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y.—106 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai dalyvauti.

COALDALE, Pa. — 116 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną

ST. CLAIR, Pa. — 1[illegible]-tos kuopos

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—153 kp. susirinkimas bus sausio 20 dieną 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 1 val. po pietų Lietuvių Klubo rūmuose, 1111 Meadow Avenue.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumos, Bažnytinėje svetainėje, 3901 Fir St. Malonėkite visi nariai sueiti.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną paprastoj vietoj, po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną pas kuopos raštininką J. Bankietą, tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 1 val. po pietų, Lamsargienės svetainėp, 15 Chestnut St.

CHICAGO Heights, Ill.—202 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 1 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Penna.—212-tos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną parapijos svetainėj, tuoj po pamaldų.

Port Washington, Wis. — 227 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną po sumos Šv. Ambraziejaus pobažnytinėje svetainėje.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 1 val. po pietų Petro Sabaliausko namuose, 507 Orchard St., Warrior Run, Pa.

WYOMING, Pa. — 244 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po pietų pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SIMPSON, Pa. —271-mos kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po pietų Simono Stoškūno namuose.

BLISSVILLE, L. I., N. Y.—277 kp. susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuoj po sumos Atsimainymo Viešpaties parapijos svetainėje, 64-25 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PORT CARBON, Pa.— 282 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po pietų Igno Stungio salėj.

KORN KREST, Pa.—292 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną 2 val. po pietų.

SCRANTON, Penna.—300 kuopos susirinkimas bus sausio 20-tą dieną tuojau po sumos pobažnytiniam kam

Harrison, N. J.

Iš Metinio LRKSA 165-tos Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas įvyko sausio 10, 1946, Liet. Piliečių Klubo svetainje, 6 Davis Ave. Atidarė pirmininkas K. Nakrašas malda.

Pirmiausia pirmin. Nakrašas padarė rimtą pastabą apie lietuvių nesidomėjimą savo organizacijų reikalais. Dauguma narių taipgi nelanko kuopos susirinkimų ir menkai domisi kuopos ir Susivienymo veikla.

Kuopos raštininkė M. Nakrašienė išdavė pereitų metų raportą. 1945 m. sirgo S. Kalvaitis, J. Zabutkienė, J. Stasilionis (turėjo sunkią operaciją) ir M. Gančauskas. Visi patenkinti pašalpomis, o pašalpgaviai išmokėtomis pomirtinėmis.

K. Nakrašas pirmininkauja mūsų kuopai 4 metai, o jo žmona M. Nakrašienė raštininkauja 4 metai. Jiedu nuoširdžiai darbuojasi kuopos gerovei. M. Kauklis irgi daug metų dirbo kuopos naudai.

Nutarta rengti pramogą—kortavimo vakarą kuopos naudai. Įvyks vasario 10, Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 6 Davis Ave. Pradžia 6 val. vakaro. Įžanga 50 centų. Bus gerų dovanų. Nariai turės užsimokėti už tikietą, nežiūrint ar dalyvaus, ar ne. Vertėtų dalyvauti ir atsivesti kandidatų įsirašymui.

Pramogos rengimo komisija: V. Peteris, K. Jaruševičius, O. Kasparienė, O. Peterienė.

Plačiau pasvarsčius, nutarta remti New York ir New Jersey apskritį ir kuopos atstovu išrinktas J. Stasilionis.

Valdybos rinkimas. Pirmininku perrinktas K. Nakrašas, vice pirmin. K. Jaruševičius, finansų raštininkė — M. Nekrašienė; nutarimų rašt. ir tvarkos prižiūrėtojo išrinkimas paliktas kitam susirinkimui; iždo globėja išrinkta M. Gerulienė.

165 kp. susirinkimai įvyksta kas mėnuo antrą ketvirtadienį, vakare, 6 Davis Ave. Visi nariai ir narės kviečiami lankyti susirinkimus, uoliai prisidėti prie kuopos veikimo.

Pirmininkas susirinkimą uždarė 9:30 vakare. *Žinovas*

Forest City, Pa.

Iš Metinio 2-ros Kuopos Susirinkimo

Metinis susirinkimas įvyko gruodžio 9, 1945, parapijos salėje, tuojau po sumos.

Susirinkimą atidarė kuopos pirm. J. Milišauskas malda. Rašt. J. Purickis perskaitė paskutinio susirinkimo protokolą. Priimtas vienbalsiai. Iš centro gautos kvitos parodo, kiek kurį mėnesį buvo nusiųsta į centrą. Taip pat raštininkas pranešė nariams, kad jis su dideliu perviršiu išpildės naujų narių kvotą, kurią centras mūsų kuopai buvo paskyręs.

Svarstyti finansiniai kuopos reikalai. Vienbalsiai nutarta uždėti 20 centų ekstra, kuriuos nariai sumokės neankščiau vasario mėnesį, 1946 m.

Valdybos rinkimas. Pirmininku perrinktas J. Milišauskas, vice pirm.—J. Kuzmickas, rašt., iždin. ir organizatorius—J. Purickis.

Susirinkimą uždarė pirmininkas malda.

J. Milišauskas, pirm.
J. Purickis, raštin.

Alliance, Ohio

180-tos Kuopos Valdyba

Pittsburgh, Pa.

Iš Metinio 35-tos Kuopos Susirinkimo

Metinis 35 kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 9, 1945. Atidarė pirmininkas malda.

Valdyba perrinkta ta pati ir susirinkimų tvarka pasiliko ta pati.

Kuopa 1945 metais į centrą sumokėjo $2270.65; centras per kuopą išmokėjo pomirtinėmis ir pašalpomis $1827.92.

Numirė du nariai.

Pilnamečių narių yra 110, jaunamečių 5, viso 115 narių.

Kuopos iždo pajamos $128.05, išlaidos $173.25.

Juozas Šimkus, sekr.

Brooklyn, N. Y.

Iš Metinio 134-tos Kuopos Susirinkimo

LRKSA 134 kuopos metinis susirinkimas įvyko sekmadienį, sausio 6 d., 1946 m.

Kuopos valdyba palikta ta pati: K. Krušinskas—pirm. ir iždininkas, K. Eidukaitis—fin. sekr., M. Skrodenis—nutarimų sekretorius.

Augusių narių kuopoje 105, jaunamečių 5.

Pinigų į centrą 1945 m. nusiųsta $1,540.80; centras išmokėjo $851.00.

Valdyba prašo, kad nariai užsimokėtų duokles laiku—nelauktų iki kas paragins ir mokėtų kuopos susirinkime.

Susirinkimai bus laikomi po senovei. *K. E.*, 134 kp. rašt.

Norwood, Mass.

Svarbus Metinis 81 Kuopos Susirinkimas

Įvyks sekmadienį, sausio 20, 1946 m., 3:30 val. po pietų, Šv. Jurgio lietuvių parapijos svetainėje, St. James Ave.

Į susirinkimą kviečiami visi nariai. Užsimokėkite savo duokles ir atsiveskite naujų kandidatų prisirašyti į Susivienymą. Ypatingai kviečiamas jaunimas dalyvauti susirinkime, užimti valdyboje vietas, o vyresnieji galėtų jauniems padėti.

Susirinkime bus išduoti raportai; naujų narių prirašymo klausimas; valdybos rinkimas 1946 metams ir kitų svarbių reikalų apsvarstymas.

Kviečia *Valdyba*

Warehouse Point, Conn.

294 Kuopos Valdyba 1946 Metams

Gruodžio 30-tą kuopa turėjo metinį susirinkimą. Rinkta valdyba 1946 m. Pirmininku išrinktas Petras Bieliavičius, padėjėju Jonas Simanavičius, raštininku perrinktas M. Ulčinskas, protokolų rašt.—Antanina Simanavičienė, iždin. Vaclovas Palazija.

Mūsų kuopa paaukojo 25 dolerius Lietuvos reikalams.

M. Ulčinskas

METINIS LRKSA PIRMOS PENNA. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Įvyks sausio 27 dieną, 1946, 2 valandą po pietų Šv. Širdies Jėzaus lietuvių parapijos salėje, New Philadelphia, Pa.

Tad kuopos, priklausančios prie šios apskrities, arba gyvuojančios apskrities ribose, prašomos prisiųsti atstovus į susirinkimą.

Kelionės lėšas kuopų atstovams apmoka apskritis, todėl jokių išsikalbėjimų negali būti.

Dienotvarkėje metiniai valdybos narių raportai, rinkimas valdybos 1946 m.; prisirengimas prie ateinančio seimo ir kiti Susivienymą liečiantys reikalai.

J. Žernauskas, apskr. sekr.

VELTUI DEL RUSHLIO [illegible]

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir prisiuntė Catholic War Veterans, Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Klausimas: Skaitytojas klausia ar karininkai taipgi gauna iš kariuomenės paleidimo atlyginimą (mustering out pay)?

Atsakymas: Karininkai žemiau kapitono laipsnio gauna, kiti ne.

Klausimas: Kariuomenės slaugės motina klausia, kodėl "Wac corporal" motina gauna didesnį atlyginimą, negu ji.

Atsakymas: Jūsų duktė yra karininko (officers) lapsnio, dėlto ji negali gauti šeimai užlaikyti papildomo atlyginimo. Tuo tarpu antroji mergina yra ne karininko laipsnio pareigūnė (non-commissioned officer) ir todėl jos motina turi teisę gauti šeimos atlyginimą. Suma, kurią jūs gaunate, yra ištisai iš jūsų dukters algos išskaitoma, o antrosios merginos išskaitoma tik dalis šeimos atlyginimo, o kitą dalį prideda valdžia.

Klausimas: Veteranas klausia, ar tiesa, kad karo invalidai (disabled), kurie gauna pensiją, negali gauti nedarbo (unemployment) atlyginimo?

Atsakymas: Ne. Jūsų gaunama pensija neatima ir neliečia jūsų kitus nedarbo atlyginimus.

Klausimas: Ar tarnyboje buvę vyrai privalo užsiregistruoti savo drafto tarybose, kada paliuosuoti iš ginkluotų jėgų?

Atsakymas: Taip. Pagal Parinktinės Tarnybos Įstatymą paliuosuoti vyrai privalo užsiregistruoti vietinėje drafto tarnyboje.

Klausimas: Kur galima pasiskolinti pinigų pagal GI Bilių?

Atsakymas: Iš bet kurio banko, paskolų įstaigos arba asmens kuris gali sutvarkyti tokią paskolą. Valdžia garantuos tokios paskolos dalį.

Klausimas: Kitas skaitytojas nori žinoti, kokią paskolos dalį valdžia garantuoja?

Atsakymas: Veteranų Administracija gali garantuoti iki 50% paskolos; aukščiausia valdžios garantuojama suma yra $2,000.

Klausimas: Mano kūdikis gimė po tėvo mirties. Tėvas buvo veteranas. Ar galima skaityti jį "beneficiary"?

Atsakymas: Taip. Įstatymas pritaiko kūdikiams, gimusiems po tėvo mirties, tas pačias teises su kitais vaikais.

Klausimas: Veterano pamotė, kuri jį užaugino, klausia, ar ji gali paduoti prašymą dėl kompensacijos, kadangi jis buvo užmuštas akcijoje.

Atsakymas: Taip, esi laikoma vienu iš tėvų ir gali gauti kompensaciją.

Klausimas: Veteranas, kurio koja buvo nupiauta jam būnant tarnyboje, dabar klausia, ar valdžia privalo jam parūpinti [illegible] tus?

Atsakymas: Tik jeigu toks su[illegible] žeidimas įvyko tarnyboje ir [illegible] gu kojai reikia specialio [illegible]

Klausimas: Pasilinoavus [illegible] mijos slaugė dabar nori [illegible] slaugės darbą Veterans Administration ligoninėje. Ji klausia kur ir kaip pasiųsti prašymą ir kokią algą gali tikėtis gauti.

Atsakymas: Kreipkis prie arčiausios Veterans' Administration ligoninės. Buvusios slaugės gauna pirmenybę ligoninėse. Alga yra $3,200 per metus.

Klausimas: Skaitytojas klausia, ar teisybė, kad veteranas gali lankyti mokyklą bet kurioje Jungt. Valstybių dalyje pagal GI biliaus parūpinimus?

Atsakymas: Taip. Jis gali pasirinkti mokyklą bi kur pasaulyje, jeigu [illegible] istration [illegible] ministration [illegible]

[illegible] dependency discharge" [illegible] gauti, jis yra garbingai [illegible] suotas ir nepames jokių [illegible] kaipo veteranas. Mes [illegible] kad jis daugiau gero ga[illegible] tyti būdamas namie ir [illegible] me jam taip daryti.

Pastaba: The Chaplain[illegible] Association, 10 East 5[illegible] New York 22, N. Y., re[illegible] breviorų kapelionams i[illegible] gams. Taipgi prašo žmo[illegible] siųsti visokių religinių [illegible] ypač ražančių.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ BELAISVIŲ STOVYKLA BELGIJOJE

New York (LAIC). — Zedelhelme, Belgijoje, yra viena iš didžiausių lietuvių karo belaisvių stovyklų. Ją neseniai aplankė Belgijoje gyvenantis lietuvis, kunigas J. Danauskas. Ten jis rado 25 karininkus ir 1,749 puskarininkius ir kareivius. Belaisvių būklė prasta:

1. Apie 30% belaisvių neturi visai baltinių. Nėra šiltos dangos. Teduodama tik po vieną antklodę, dėlto jie yra priversti miegoti apsirengę ir po kelis krūvoje.

2. Laisvalaikio belaisviai turi pakankamai, nes jie naudojami tik ruošos darbams pačioje stovykloje. Belaisviai turi suorganizavę pradžios mokyklą jaunamečiams, radiotechnikos ir žemdirbystės kursus, anglų, prancūzų, vokiečių ir rusų kalbų kursus. Tačiau švietimo darbą trukdo kvalifikuotų mokytojų stoka ir mokslo priemonių trūkumas. Belaisviai lietuviai kreipiasi į lietuvius, gyvenančius laisvėje, užsienyje, ir prašo jiems padėti:

1. Vadovėliais, mokymo priemonėmis ir knygomis pasiskaitymui. Norėtų gauti anglų kalbos vadovėlių, o taipgi vadovėlių mokantiems prancūziškai, vokiškai, rusiškai ar lenkiškai. Taip pat įvairių žodynų, anglų-vokiečių, vokiečių-anglų, prancūzų-vokiečių, vokiečių-prancūzų, o geriausia lietuvių-anglų ir anglų lietuvių žodynų.

2. Pieštukų.

3. Maldaknygių lietuvių kalboje, Šv. Rašto, Naujojo Testamento, ražančių, paveikslėlių ir tt.

4. Dangos reikmenimis, ypač baltiniais.

5. Vienas didžiausių troškimų būtų gauti tabako ir maisto.

Viską galima siųsti arba per BALF, arba lietuvio ku[illegible] resu: L'Abbé J. Dan[illegible] Rue Chant d'Oiseau, VO[illegible] St-Pierre, Bruselles, Bel[illegible]

USA paštas į Belgiją [illegible] iki 11 svarų siuntinius.

V. BACEVIČIAUS PRELIUDAI IŠLE[illegible] NEW YORKE

"*Paragon Music Pub*[illegible] (83 Fourth Ave., New Y[illegible] leido *Vytauto Bacevičia*[illegible] *Preludes*" (pianui) albu[illegible] puslapių. Popieris geriau[illegible] šies; viršelis puikus. K[illegible] Persiuntimas nemokama[illegible] liūdai nesunkūs skambin[illegible]

Šį albumą galima u[illegible] pas patį autorių, pasiunči[illegible] čekį ar money order sek[illegible] resu: *Vyt. Bacevičius, 6*[illegible] *71st St., New York 23, N.*[illegible] pažymint kiek kopijų p[illegible] jama. Gaidos bus išsiųsto[illegible] čią dieną.

Ta pati leidykla perna[illegible] do V. Bacevičiaus "*Four*[illegible] *anian Dances*" albumą; ka[illegible] jo amerikonišką daina[illegible] "*The Light that is B*[illegible] *Love*", kaina 60 centų ir[illegible] *vos Himną* Bacevičiaus h[illegible] zacijoj su lietuvišku te[illegible] angliškų N. Rastenio v[illegible] kaina 50 centų.

Šiuos kūrinius irgi g[illegible] sigyti pas prof. Bacevič[illegible]

Kviečiame visuomenę [illegible] kyti kompozitoriaus Bac[illegible] išleistus kūrinius žymi[illegible] Yorko leidyklos, nes nu[illegible] linai priklauso jo kūrybi[illegible] la Amerikoje.

Amerikos spauda vert[illegible] cevičiaus kūrybą labai a[illegible]

SANDELIS KNYGŲ IR ŽOL[illegible]

Aukso Altorėlis, Tilžės spaudimo, gražiais celuloidos virš[illegible] Vainikėlis, maža maldų knygelė, mišių maldos su paveikslais, popier[illegible] ru, 65c.; Istorija Seno ir Naujo Testamento, [illegible]; Gudrus Pi[illegible] graži apysaka, 25c.; [illegible] Gražus Apsakymas iš Pirmų A[illegible] kščionybės arba Ilganymas Šv. Kryžiuje, 128 pusl., 35c.; Sveik[illegible] niams, knygelėje aprašoma valstiškos žolės, 25c.; Lengvas Būda[illegible] Angliškos Kalbos, [illegible]; [illegible] su paveikslais, $1.25; [illegible] ant Kalno Alyvų, [illegible] $1.25; Burt[illegible] Burtininkė, 35c.; [illegible] Džian Bambos [illegible] Dainų Knyga, apie 107 [illegible] Visomis Planetomis [illegible] Raudnosio, su [illegible] netes, 25c.; [illegible] Nauda ir [illegible]

DAILININKO T. VALIAUS [illegible]

From Occupied Lithuania

...1941, ... them, ... ex- ... spot, ...tes of
Many of
Kaunas, Uk-
escaped from
first days of
ties. Detailed
ard to the in-
as prison has
luding a list
ners deported
the prisoners
the most im-
already been
ath, and the
were still un-
ation. These
vent terrible
their forced
as to Cherven
ere they were
red by the
1941. Colonel
was among the
h his life, de-
march in his
d in English
the title *Lith-*
Sickle and

nsisting of 428
tes of the So-
camp of Pra-
unas, was re-
in the Lithu-
ess. The ma-
rsons was ex-
etreating Red
1.

Nazis
Lithuanian
for his coun-
d as a direct
azi atrocities.
rom Bayreuth
Americans in
ed shortly af-

Lithuanian-A-
o and a veter-
r II, recently
anian victims
t the Dachau
p. One of the
was still hold-
language paper

ation Tactics
oned on earlier
Lithuania has
opulated. Mass
Lithuanians to
em to be less
ey were under
t occupation
ndications are
he Soviets have
ged their plans

...J GELOS

...in this regard. Reports in American papers, notably the *Chicago Tribune* of October 7, 1945, in-... are not lacking that the Soviets have by no means ... their plans in this re-... Reports in American ..., notably the *Chicago Tribune* of October 7, 1945, indicate ... the Russians are moving ... from the coastal areas of Lithuania, Latvia, and Estonia, and sending them to the Russian interior. According to trustworthy information, all inhabitants of the districts of Maletai and Giebraiciai have been deported to the U.S.S.R. Eye-witness reports by refugees now in Western Europe testify that in most Lithuanian cities, particularly in Kaunas and Vilnius, the scene is dominated by Red Army men and Russian colonists imported from the Soviet Union: very few Lithuanian civilians are to be seen. Throughout Lithuania individual victims of the NKVD disappear overnight from their homes. A recent victim of the Soviets is Mrs. Stencelis, wife of the former Vice Minister of the Interior and Lithuanian Consul-General in Vienna, who is reported to have been recently liquidated in Vilnius. Colonel Stencelis was earlier deported by the Soviets to the U.S.S.R.

Economic Situation

Great démage has been inflicted on Lithuania's industry during the five years of foreign occupation. Soviet sources estimate that the damage done by the Nazis amounts to over one milliard roubles. It should be mentioned that the Soviets themselves inflicted great losses by their deportation of machinery, confiscations of goods and raw materials, and the liquidation, deportation, and forcible mobilization of trained workers and technicians. It is said that 85 percent of Lithuania's metal industry was destroyed as a result of World War II.

Political Atmosphefe

The *underground resistance movement* in Lithuania remains active. New Soviet mobilizations of young people have had the effect of increasing the ranks of Lithuania's *Maquis*. It is said that the resistance forces control large regions of the country; only in the larger towns and cities can the Soviet officials feel sure that their policies will be carried out. According to our information, the Lithuanian patriotic underground recently made an appeal by radio to the Western Allies, asking for help against the Soviet reign of terror which continues unabated.

The Lithuanian Roman Catholic clergy, according to the Soviet press, recently presented an airplane to the "glorious Red Army." This is another indication of the current Soviet policy which tries its utmost to convince Lithuanians at home and abroad that the Lithuanian Roman Catholic church supports the Soviets. Needless to say, it is inconceivable that any true Lithuanian, and least of all the clergy, would willingly present gifts to the army of the occupants. No doubt the article was bought by the occupants themselves who raised the money by forcibly imposed contributions.

...nent positions in Lithuania ... occupied mainly by non-...ns, as is admitted in ...ished by the Communist ... at the conference of intellectuals held in Kaunas on July 10, 1945, the following were among those who presided: Suslow, Professor Yovchuk, Kovialov, Isachenko, Colonel Zhuriavliov, Skachenko, Mamayer, Christiakov, etc. At the trade union conference on July 3, the following were leading figures. German Vasilyevich Kovalov, M. Suslov, T. Terioszin, etc. None of these are Lithuanian names.

A committee of the Lithuanian Communist Party has established its headquarters in the building that formerly housed the Lithuanian Cabinet of Ministers in Kaunas. Lithuania's "White House" (residence of the President of the Republic) is now the center of the Communist Pioneers organization.

The *Lithuanian Opera* of Kaunas has been transferred to Vilnius. The Communist press in Lithuania boasts that this transfer will aid Lithuanian national aims since the opera "will help to Lithuanize the city of Vilnius." However, it is clear that the Soviets are not interested in promoting Lithuanianization; their purpose is rather to furnish entertainment for the thousands of Red Army troops and imported Russian colonists who now throng the streets of Vilnius. Moreover, the indigenous non-Lithuanian element of Vilnius—the Jewish and the Polish—have practically disappeared from the city; the Jews suffered extermination at the hands of the Nazis, and the Poles were transferred to Poland by the Soviets.

...PILIEČIU?

Half of your contributions to the March of Dimes remain with your local chapter of the National Foundation for Infantile Paralysis to be used for special equipment, hospitalization, transportation, and treatment and care of polio patients. The other half goes to the National Foundation for research, education and emergency aid during epidemics.

You're Not Quitters! Are You?

Many correspondents and people who have actually seen Poland, and other occupied lands, have said, that the conditions are far from human in some sections they have inspected! For example: there is no freedom of press in Poland, radios are restricted, people are punished for possesing one, and in some instances, death is the penalty for going against rules set down by the occupation troops. Death for going against rights which are human, only being dealt with inhumanly!

Yes, that is Poland! What about LITHUANIA? The same is happening there. Where is the spirit of the Lithuanian Americans? You haven't forgotten so soon. What about the youth? Where are the voices of the VETERANS of Lithuanian descent? Each one should write to the President, Secretary of State, our Congressmen and Senators, that there cannot be peace if the United States will change her word and recognize the BALTIC STATES as incorporated to Russia by force. because she wants it so. Hitler wanted Austria and Czechoslavakia, just for the same purpose that those countries were necessary strategicaly, or that they once belonged to Germany.

VETERANS, you fought for FREEDOM of the world, nations large and small! This freedom must be attained by fighting with the same spirit you fought on the battlefields, but not the battle physically, but with that freedom of speech you have been preserving for yourself and the future generations.

We SHOULD ask immediate admission of LITHUANIA into the United Nations, represented by the Lithuanian Minister, or by those Lithuanians who fought underground or in free countries. We SHOULD thank Supreme Court Judge Jackson for discovering Soviet manuevers to get recognition by calling Lithuanian, an USSR republic. We SHOULD thank Representatives O'Konski and Flood for their brave stand in defending the Lithuanian cause!

The American Lithuanians have the best opportunities to secure Lithuanian Independence because, right and justice, is our motto, and has been the same since our forefathers founded this great democractic nation in which we enjoy all the freedoms unknown to men in other parts of the world.

You and I, have heard the to an brother, sister, or parent in distress, unable to help themselves?

Go ahead VETERANS, don't stop now, you fought for freedom and as we know, the Americans DO NOT stop until they reach their goal! That goal at present is FREEDOM, for ALL nations, and now is the time to finish the job you started!

HOW ABOUT IT??

F.M.S.

Russian Foreign Policy

. . . The Russians have been building and consolidating a "security zone" on their western borders—a string of states . . . designed to serve in any future struggle as buffers to absorb some of the shock, as bridgeheads for possible counter-attacks, and as sources of raw material and man-power. No doubt a similar policy was planned for the Pacific.

In Europe, the construction of the "security zone" has already gone far . . . Finland is "independent" only in quotation marks.

The Baltic States have not even the shadow of independence. In Estonia last autum I found the people wretched and afraid under Soviet rule, and it soon became clear to me, as to other correspondents, that their incorporation into the Soviet Union had been the result of no free decision.

Poland shows no sign of becoming either "free" or "independent." . . . .

Most of the countries inside

* * *

the Russian "security zone" have found that with Russian influence comes an intensification of secret police activity, mass arrests and deportations, and the dissipation of all real political opposition together with any opposition press. In many of the countries, minority governments whose subservience to Moscow can be relied upon have been installed by force. None of these countries now speaks its own mind—all speak the mind of Moscow.

(Paul Winterton, *Time and Tide*, London, September 28, 1945.)

More than 75 per cent of all persons in this country stricken by polio are under 20 years of age. The average annual expect-

Pollio Shock Troops

Serious outbreaks of poliomyelitis threatened the people of Utah last summer. By the end of October the state had reported 243 cases—more than ten times the number reported for the same period the previous year.

Late last August, to help meet the emergency, 150 determined volunteers—women of all ages and from every walk of life—were organized into a shock troop and given intensive training in epidemic aid.

These women were carrying out the PEV plan—Polio Emergency Volunteers—of the National Foundation for Iinfantile Paralysis.

In the United States today there are more than 2,000 PEVs. Their skilled hands are roady, when needed, to give effective aid in 74 communities of 31 states. They answer in action a question that has become more and more familiar: "What can I do when polio strikes?"

All over the country, PEVs have borrowed time—from household chorea, office jobs or leisure—to complete, under professional supervision, a 16-hour course of instruction in poliomyolitis and modern methods of treatment.

They learned to assist physicians, nurses and physical therapists in hospitals crowded with polio patients. They learned to help mothers take care of stricken children in the home.

As unoficial advisers, they helped their communities decide how to meet epidemics of infantile paralysis. Their past performances have won deserved and widespread praise.

The present PEV program calls for training in nearly all 48 states in 1946, and a doubling of the present enrollment.

PEV organization is a year-'round activity of the Women's Division of the chapters of the National Foundation, which cooperates with state and municipal health and medical authorities in establishing the training courses. Training is available to men as well as women and an increase is expected in the number of men volunteers.

PEV organization, is a year-polio epidemics. They feed and dress patients, prepare and apply hot packs during the acute and convalescent stages, and asssume many other detailed tasks connected with the expensive and often prolonged treatment of infantile paralysis.

PEV activity enables physicians, nurses and physical therapists to apply their skilled treatment to a greater number of polio patients. There are only 2,500 qualified physical therapists in the United States, the Foundation reports, although an estimated 7,500 are needed.

When the PEVs were trained in Utah late last August, the volunteers came from all 29 counties in the state to take the course of instruction at a Mormon recreational center ten miles from Salt Lake City.

There were 75 polio patients in the Salt Lake General Hospital when they began training. By October 20, the Utah case load had risen to 230. Most patients were under treatment in Salt Lake City, center of the epidemic. Utah medical authorities said that the PEVs were indispensable throughout the emergency.

In several other sections of the country, PEVs this summer were similarly praised. They did outstanding work in Bridgeport, Conn.; Birmingham, Ala.; Seattle, Wash.; and Baltimore, Md. among others.

Activities of the National Foundation for Iinfantile Paralysis, including the PEV program, are financed by contributions to the annual March of Dimes, January 14-31. Half of all contributions is retained by local Foundation chapters to provide continuing care and equipment for polio patients. The other half goes to the National Foundation for research, education and emergency aid in epidemics.

ANOTHER TRAGEDY!

In addition to the sad chapters of history will be that of the 157 innocent victims, Lithuanians, Latvians, and Estonians, who were taken by force to wear the German uniform, and who were send to the Eastern front against their own will. At an opportune time they fled to Sweden and neutral country! These pityful refugees found that after some time the welcome, ceased, for an Russian demand was made to transfer these victims to Russia. No objection was presented by the neutral country whose claim was the abolishment of the death penalty . . . these victims knew what penalty they would have to face from past history, and the penalty was death. This ruthless punishment of helpless peoples has aroused indignation amongst just, peace-loving people. Their actions and protests were of no avail!

There is no time like that of the present to realize that the battle on the field is over, and the greater battle has begun. That of securing an JUST PEACE, to all those who have fought tyranny for years. These war-weary, anxious hearts, place their hope in the democratic nations of the world. Nations which must undertake the responsibility of replacing the MATERIALISTIC GREED and LUST for POWER by brotherly love, and that long, lost respect and trust in humanity.

F.M.S.

Open Season For Investigations

The end of the war should be the beginning of an open season for inquiries and investigations...

* * *

Why, on the occasion of his (Hopkins') first visit to Russia, when America was in a stronger bargaining position because it was not yet formally involved in the war, and when the very survival of Stalin's regime may have depended on a prompt flow of munitions and supplies from abroad, was there no attempt to tie in lend-lease aid with specific, concrete assurances of the future ... the drawing of unnatural frontiers and demarcation lines would help Europe recover more than any amount of direct relief which can be sent from America.

Another suitable subject for investigation would be American policy towards "displaced persons" who, usually for very good reasons, fear the prospect of repatriation. In this category would fall large numbers of Poles, Ukrainians, Letts, Lithuanians, Estonians . . .

* * *

A clear official statement that America will not countenance

Communism in Europ...

The once-free nations of L... via, Estonia, Lithuania, Ru... Bulgaria, Hungary and Pol... are now either subjected So... "republics" under the Ru... dictatorship or else are comple... ly dominated from Mosc... through servile puppet "gover... ments."

Any extension of the Co... munist system which we can pr... vide is necessarily a great ben... fit to Communism, however b... terly it may afflict the hopel... victims.

It is also the very thing again... which the Labor Party's Forei... Minister in Great Britain, M... Ernest Bevin, uttered in a... guished protests recently wh... he said that developments in t... areas liberated from the Na... indicated that one form of rut... less totalitarianism was bei... substituted for another.

And it is certainly not t... ideal for which American so... diers supposedly fought.

(Editorial in the New Yo... *Journal American*, October ... 1945.)

Periodicals Published by Displaced Lithuanians in Western Europe

a) *Aidai* (Echoes), Munich
b) *Informacinis Biuleten...* (Information Bulletin...) Munich. Fifty-five issu... of this tri-weekly had a... peared up to the beginnin... of September, 1945.
c) *Lietuviškoji Informaci...* (Lithuanian Information...) Seligenstadt. More th... ninety issues appeared ... to September, 1945.
d) *Vox Unitatis* (Voice ... Unity), Munich.
e) *Dienos Žinios* (News of t... Day), Munich.
f) *Žiburiai* (The Beacons...) Munich.
g) *Atguvos Baras*, Kempten...
h) *Kelyje Tėvynėn* (On th... Road to the Homeland) Haffkrug, weekly.
i) *Mūsų Keliai* (Our Roads...) Dillingen.
j) *Hanau Lietuviai* (Hana... Lithuanians), Hanau.
k) *Šiandien* (Today), Norw...
l) *Tėviškės Aidai* (Echoes ... the Homeland), Norway.

During the eight years of ... existence the National Foun... tion for Infantile Paraly... which conducts the Mar... Dimes, January 14-31, h... bursed over $8,000,000 ... search and education, a... $2,000,000 for emergenc... epidemics. Epidemic a... ments the expenditures... chapters. In 1945 alon... chapters disbursed clos... 000,000 for care and t... of local poliomyelitis ... One-half of all contrib... the annual March of D... mains with the chapter... work.

In 1945 alone, the ... Foundation for Infantil... sis, which conducts the ... March of Dimes, January ... disbursed over $1,000,000 ... emergency aid to epidemic are... supplementing the funds of lo... chapters, each of which retai... for the care and treatment ... polio patients one-half of ... contributions to the March ... Dimes in its locality.

Skaitykite Informacijos Centro Leidinius!

LITHUANIA'S FIGHT FO... FREEDOM, by E. J. Harris... Kaina 60 centų

GHILLEBERT DE LANN... IN MEDIEVAL LITHUANI... by P. Klimas. Kaina $1.00.

VIETINĖS ŽINIOS

UMIRĖ VIKTORIJA NAVIKIENĖ

'rediadienį, sausio 9, 11:40 ry- St. Mary's Villa, Elmhurst'e, mirė ilgamečio "Garso" spaus- ės darbininko Antano Navi- žmona Viktorija, po tėvais ilonytė.

ašarvota buvo laidotuvių di- toriaus Ch. Leagus įstaigoje, East South St., Wilkes- re.

ikilmingos laidotuvės įvyko adienį, sausio 12-tą. Prieš iš- nė bažnyčion atvyko kun. J. Miliauskas, kun. J. Valūnas, ronininkas muz. J. Stulgaitis atliko pritaikytas pamaldas. ydėjus Švč. Trejybės bažny- iškilmingas mišias atlaikė klebonas J. K. Miliauskas. tuojant kun. J. Valūnui ir A. J. Norkūnui (iš Scran-). Nulydėjus į parapijos ka- s paskutinę benedikciją su- ė kun. J. Valūnas ir kun. A. Norkūnas.

arstą nešė P. Karašauskas, J aliūnas, Matas Kvietkus, Ma- Žujus, Juozas Kazakevičius ohn Quinn.

aidotuvėse — išlydint bažny- bažnyčioje ir kapinėse da- vo penkios Jėzaus Nukry- tojo seserys vienuolės iš hurst.

ūdesy paliko vyrą Antaną. Vytautą, dukteris Aldoną m ir Albiną, tris anūkus, se- Marijoną Navikienę, Wor- er, Mass., pusseseres Mrs Reklaitis ir Mrs. Rekuvienę abeth ir kitas gimines.

ilionė kilusi iš Kelmanonių o, Ūdrijos parapijos, Mari- olės apskrities. Amerikon ko 1913 m. Gyveno Worces- Mass., Boston, Mass., o nuo metų Wyoming Klonyje.

iklausė prie LRKSA 209 pos.

ūrp daugelio gėlių bukietų ir ašytų mišių matėsi Susivie o centro tarnautojų ir "Gar- užprašytos mišios ir gėlių etas.

nžiną atilsį suteik jos vėlei patie!

KSA 17 KUOPOS VALDYBA 1946 M.

uodžio 16, 1945, Švč. Trejy- parapijos svetainėje, įvyko nis LRKSA 17 kuopos su- kimas.

klausius Susivienymo sekre- ius V. T. Kvetko raporto iš otino Amerikos Lietuvių greso, apsvarsčius einamus os reikalus, rinkta valdyba m. Visi tie patys viršinin- perrinkti aklamacijos būdu. ldyboe sąstatas: kun. J. K. auskas — dvasios vadas; J. inskas—pirmininkas, J. Jan- ius — vice pirmininkas, V. ulaitis—protokolo rašt., Bro- Jaškus—finansų raštinin- kas, Antanas Skurkis—iždininkas, Antanas Skarnulis ir Ona Jaškiūtė—iždo globėjai.

Kuopos susirinkimai bus laikomi sena tvarka, būtent, trečią sekmadienį po sumai Švč. Trejybės parapijos svetainėje.

Svarbus Susirinkimas

Šį sekmadienį, sausio 20-tą, įvyks svarbus 17 kuopos susirinkimas.

Bus išduotas revizijos komisijos patikrintas finansinio kuopos stovio raportas.

Šiemet sueina 50 metų, kai gyvuoja mūsų kuopa. Auksinį jubiliejų privalėtume tinkamai atžymėti. Nariai, pagalvokite ir susirinkime duokite tuo reikalu gerų sugestijų.

J. Batvinskas, pirmin.

SUGAR NOTCH

IŠ METINIO LRKSA 46 KP. SUSIRINKIMO

Metinis 46 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 16-tą. Išrinkta kuopos valdyba 1946 m.: pirmin. Baltrus Skučas; vice pirmin. Juozas Vilkauskas; fin. ir prot. rašt.—Jurgis Nevulis, 900 Main St.; iždininkas Kazys Piktužis; iždo globėjas Juozas Višniauskas; ligonių lankytojai—Juozas Mažutaitis ir Vincas Botyrius; varkos prižiūrėtojas — Jokūbas Civilikas.

Kuopos susirinkimai bus laikomi kas mėnuo trečią sekmadienį, po antrų mišių Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

Jurgis J. Nevulis, rašt.

Pittston

LRKSA 7-TOS KUOPOS VALDYBA 1946 M.

Gruodžio 16-tą įvyko metinis 7 kp. susirinkimas.

Apsvarsčius kitus reikalus, rinkta kuopos valdyba 1946 m. Pirmininku perrinktas Ig. Leštauskas; vice pirmin. perrinktas Jonas Bukaveckas; finansų raštininku perrinktas Vincas Griešaraitis, nutarimų rašt. vieton kaiuomenėje tarnaujančio Edvino Jasaičio išrinkta jo žmona Marijona Jasaitienė; iždininku perrinktas Juozas G. Joneika; iždo globėjais — Petras Mardosa ir Antanas Šalčius; ligonių lankytojai—Juozas Kemežys ir Antanas Vyšnjauskas.

Susirinkimai bus laikomi tapačia tvarka—kas mėnuo, sekmadienį po 10-tai Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. *V. G.*

SCRANTON

LRKSA 83-ČIA KUOPA PAGERBS KAREIVIUS

Parengimas sutampa su Lietuvos nepriklausomybės diena, tadgi bus priimta rezoliucija ir pasiųsta U. S. vyriausybei, kongresmenams ir senatoriams, prašant, kad jie gelbėtų Lietuvą ir jos žmones ir grąžintų laisvę ir nepriklausomybę.

Rengimo komisija deda visas pastangas, kad šis vakaras būtų įspūdingas ir linksmas.

Tad pasimatysime 83 kp. parengime, Lietuvos nepriklausomybės dieną, vasario 16-tą, Knights of Pythias svetainėje.

Rengimo Komisija

SWOYERVILLE

LRKSA 77-TOS KUOPOS NARIAMS

77-tos kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 20, paprastoje vietoje, 2 val. po pietų. Bus rinkimas valdybos 1946 m., metinės apyskaitos, apsvarstymas mūsų kuopos ir mūsų organizacijos salose. Nors ten ir labai karšta, bet, matyt, jau buvo pripratęs ir dabar gailis, kad nepasilinko dar ilgiau tarnauti. *Jurgietis*

Mirus amžinos atminties

Viktorijai Navikienei,

ilgamečiui "Garso" spaustuvės darbininkui Antanui Navikui, jo šeimai ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą!

LRKSA Centras, "Garso" Redakcija ir Administracija

A. A. Mirusiems

A. a. Domicelė Pilinkienė, 34 metų, gyv. 44 Nicholson St., Plains, numirė sausio 12-tą, palaidota sausio 16-tą iš Miners Mills Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko vyrą, dukterį, sūnų, 4 seseris.

A. a. Karol. Lapinskienė, 66 metų, gyv. 529 Green Street, Duryea, numirė sausio 11-tą, palaidota sausio 14-tą iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko 6 vaikus ir seserį.

A. a. Pranas Vaškalonis, 58 metų, gyv. 56 Cook St., Ashley ,numirę sausio 11-tą, palaidotas sausio 14-tą iš Plymouth'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko 3 seseris ir brolį.

A. a. Tamas Didžiūnas, gyv. 25 Krych St., Kingston, numirė sausio 11-tą, palaidotas sausio 15-tą iš Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko sūnų, dvi dukteris, 19 anūkų ir 10 proanūkų. Velionis iš Lietuvos atvyko 60 metų atgal.

A. a. Antanas Valinas, 42 metų, numirė sausio 7-tą St. Mary's ligoninėje, Waterbury, Conn. Palaidotas iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko tris brolius ir dvi seseris.

A. a. Kazys Šimanskis, 11 Pugh St., Edwardsville, numirė sausio 8-tą, palaidotas sausio 11-tą iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Paliko žmoną, du sūnus, du posūnius, dvi podukras, du anūkus ir du brolius.

New Haven, Ct.

Klebono Vaišės Parapijos Chorui

Šeštadienio vakare, sausio 5-tą, jaukioj Sea Cliff Inn valgykloj, mūsų klebonas kun. Edvardas Gradeckas iškėlė malonias ir draugiškas vaišes pagerbimui Šv. Kazimiero parapijos choro narių ir vargonininko, kurie per visus metus dideliu pasišventimu lankė pamokas ir giedojo bažnyčioj, taipgi prisideda prie bendro parapijos veikimo, kaip tai bazaro ir parapijos vakarienių.

Pavakarieniavus klebonas prabilo į choristes-tus sveikindamas visus už gražią praeitų metų darbuotę ir dėkodamas už suteiktą pagalbą visuose parapijos darbuose, taipgi nuoširdžiai pasveikino sugrįžusius karius į choristų eiles, kvietė visus ateityje gražiai vieningai dirbti dėl bažnyčios, choro ir mūsų parapijos.

Po to sekė šokiai ir dainos. Buvusieji kitataučiai gerėjosi mūsų jaunimo dainomis ir šokiais.

* * *

Praeitą savaitę sutikau karius, kurie jau garbingai paliuosuoti iš karo tarnybos—Albinas Zaporskas, Pranas Makauskas, Jonas Mačinskas. Sveikinam visus karius laimingai sugrįžusius į civilį gyvenimą ir į savųjų tarpą.

* * *

Su sausio mėnesiu praaidėjo Moterų Sąjungos naujų narių vajus. Taigi yra labai gera proga visoms katalikėms moterims ir merginoms pasinaudoti ir pririų prie mūsų kuopos ir laimėjus apskrities skirtą dovaną.

Kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sausio 20 dieną tuoj po sumos parapijos svetainėje ir jei kuri moteris bei mergina norėtų informacijų apie Moterų Sąjungą kviečiam atsilankyti į susirinkimą, kur maloniai būsite priimtos.

* * *

Parapijos vakarienė ir skolų sąrašo bei mortgages sudeginimo ceremonijos įvyks vasario 3 dieną parapijos svetainėje. Klebonas kviečia visus parapijiečius dalyvauti. *M.*

Baltimore, Md.

Gražus Padėkos Pavyzdis

Po keturių metų karo tarnybos grįžo Baltimorėn gydytojas Krizostomas Mendelis. Džiaugiasi jo šeimyna, bet ypatingai džiaugiasi jo mamytė. Štai sekmadienį, sausio 6 d., trys dienos po sūnaus sugrįžimo, Mendelių mamytė užprašė iškilmingas padėkos mišias, kurias atnašavo pats kun. dr. Mendelis. Kun. Jonas Mendelis atvyko iš Washingtono pagelbėti su mišiomis. Kun Antanas Dubinskas rūpinosi apeigomis. Visa Mendelių šeima mišių metu ėjo prie šv. Komunijos. Po mišių kun. klebonas šeimos nariams turėjo pietus klebonijoj. Viskas buvo atlikta kukliai, bet kurie dalyvavo neužmirš šio gražaus dėkingumo pavyzdžio.

Metinė Švenč. Vardo Draugijos Iškilmė

Kasmet antrą sausio mėn. sekmadienį mūsų bažnyčioje įvyksta nepaprastos iškilmės. Šiemet 0 Švč. Vardo dr-jos narių gavo ištikimybės kryžius, dėlto, kad 1945 m. jie priėmė šv. Komuniją per visus 12 mėnesių. Kadangi dr-ja turi tik apie 150 narių, tai daugiau negu pusė narių buvo ištikimi per visus metus. Kun. Antanas Dubinskas, dr-jos dvasios vadas, didžiuojasi dr-jos ištikimybe. Kas sekmadienis mūsų kunigai ragina, kad kiekvienas katalikas vyras privalo būti Švč. Vardo dr-jos narys. Gal ir paklausys.

Braddock, Pa.

Žinutės

A. a. Jurgis Balčius numirė gruodžio 27, 1945, ir buvo palaidotas gruodžio 29, 1945, iš Šv. Izidoriaus bažnyčios, Braddocko katalikų kapinėse.

A. a. Marijona Veronika Brunnerienė numirė gruodžio 28, 1945, ir buvo palaidota gruodžio 31, 1945, iš Šv. Izidoriaus bažnyčios, Braddocko katalikų kapinėse.

A. a. Vincas Pampikas numirė sausio 3, 1946, ir buvo palaidotas sausio 7, 1946, iš Šv. Izidoriaus bažnyčios, Braddock'o katalikų kapinėse.

Amžiną atilsį duok jų vėlėms Viešpatie!

Juozapas Ačas ir Vincas Vilčiauskas sunkiai serga. Dievas teduoda jiems pasveikti!

"Braddockietis"

Philadelphia, Pa.

Sugrįžo Antanas Ciurlionis LRKSA 20-tos kuopos narės

MAJORAS BERNAD SAMUEL IR KAPITONAS TADAS KULIGOVSKIS

Philadelphia, Pa.—Kad įatmintinus Amerikos pergalę ir karo pabaigą, Philadelphijoje esamas įgūdęs skulptūros mistras, p. Karolis Kuligovskis pagamino labai gražią plokščią skulptūrą—plaque su atatinkamu tekstu, kuris prasideda žodžiais: GOD BLESS, THROUGH THE WORLD THE DAY OF PEACE . . . ir tą savo menišką veikalą, per savo jaunutį sūnų, garbės kapitoną Tadą Kuligovskį, padovanojo dabartiniam mūsų miesto majorui, Mr. Bernard'ui Samuel'iui. O kad toji gražioji skulptūra kuo plačiausia visuomenei būtų matoma, tai per visą mėnesį ji čia buvo išstatyta parodos lange, taip vadinamame: **CORNER OF FREEDOM.** Šia proga pastebiu, kad mūs majoras Mr. Bernard Samuel, kiek tai teko įsitikinti, yra labai palankus lietuviams. Čia kalbama, kad jo tėvai Amerikon atvyko neva tai iš Lietuvos. *K. V.*

A. A. Marijona Norkūnienė

Sausio 6-tą numirė pavyzdinga vienintė Marijona Norkūnienė, o sausio 10-tą iš šv. Andriejaus bažnyčios palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse. (Ją laidojo gerai žinomas Chas. Ramanauskas, 113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.)

Amžiną atilsį jos vėlei, o jos vaikams—Petrui ir Antanui Norkūnams, dukrai Augustinai ir marčiai poniai Antaninai Norkūnienei pareiškiu viešą užuojautą—kondolenciją!

Kazys Vidikauskas

1370 m. gruodžio 6 d., taigi 575 metai atgal, Did. Lietuvos Kunigaikštis Kęstutis buvo užėmęs Maskvą.

Gruodžio 13 d. suėjo 20 metų kai buvo atidaryta Čiurlionies Galerija.

LIETUVOS TEKSTILĖS PRAMONĖ

New York (LAIC).—Iš anksčiausybesnių pranešimų žinome, kad daugelis Lietuvos fabrikų mašinos išgabentos į Rusiją. "Pravdos" pranešimu, Lietuvoje veikia tik 9 tekstilės fabrikai ir per mėnesį jie pagamina 70,000 metrų audinių. Trūkstant žaliavos, gaminami ir popieriniai audiniai. Esą, ruošiamasi paleisti "Drobė" ir Kauno "Gamyba". Klaipėdoje pradėsiąs veikti popierinių audinių fabrikas "Trinyčiai". Linų audinius gaminąs "Siūlas" ir "Linų Audiniai". Dabartinė gamyba tepadengia tik mažą dalį pareikalavimų. Bolševikai skelbia esą kitais metais Lietuvos fabrikai pagaminsią apie 4 mil. metrų audinių.

Gruodžio 4 d. suėjo 40 metų nuo Didžiojo Vilniaus Seimo, kuriame 2,000 delegatų pareikalavo lietuvių tautai politinių, kultūrinių ir religinių laisvių bei teisės patiems spręsti savo likimą ir santvarką.

Gruodžio 23 d. suėjo 40 metų, kaip iškovojus spaudos laisvę, Vilniuje buvo pradėtas leisti laikraštis "Vilniaus Žinios".

Gruodžio 17 d. suėjo 65 metų amžiaus kun. Jonui Vailokaičiui.

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuoširdų ir mandagų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviškomis stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 13. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės..maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poterial. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą, maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzemplioriu—10 centu.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .60
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .60

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis
Laidotuvių Direktorius